

2023 Wybory parlamentarne

Monitoring nienawistnych treści

stowarzyszenie
żydowskie
czulent

Opracowanie raportu:

Joanna Grabarczyk-Anders, Mikołaj Henryk Winiewski

Redakcja merytoryczna:

Anna Makówka-Kwapisiewicz

Publikacja powstała w ramach projektu „Online antisemitism in Poland: establishment of a legal aid helpdesk, reporting and advocacy activities”, finansowanego z Fundacji Pamięć, Odpowiedzialność i Przyszłość, realizowanego przez Żydowskie Stowarzyszenie Czulent przy wsparciu merytorycznym Centrum Badań nad Uprzedzeniami.

stowarzyszenie
żydowskie
czulent

Centrum Badań
nad Uprzedzeniami

Niniejsza publikacja nie prezentuje stanowiska,
opinii Fundacji Pamięć, Odpowiedzialność i Przyszłość (EVZ).

Publikacja na licencji CC BY-SA 4.0 PL

ISBN 978-83-931879-7-3

Żydowskie Stowarzyszenie Czulent
ul. św. Sebastiana 36/1, 31-051 Kraków
www.czulent.pl

Kraków 2023

Ostrzeżenie:

W tym raporcie znajdują się treści, które mogą być uznane za brutalne i niecenzuralne. Zalecamy ostrożne przeglądanie materiałów przez osoby wrażliwe lub młodsze. Zachęcamy do przeglądania z rozwagą. Naszym celem nie jest obrażanie, lecz działania edukacyjne i dostarczenie informacji.

Spis treści

5	Wstęp
6	Wprowadzenie do badania
7	Metodologia
7	Cel badania
7	Słowniczek
9	Przykłady treści nienawistnych i negatywnych
10	Grupy narodowe i mniejszości
10	Specyfika i pochodzenie danych
10	Korpusy językowe
12	Aktywność
14	Analiza – wskaźniki
14	Ograniczenia w badaniu treści internetowych
15	Badanie – wyniki
15	Treści negatywne – ich skala i porównanie między grupami
17	Analizy zmian
17	Treści o charakterze antysemickim
27	Treści o charakterze antyuchodźczym i antymuzułmańskim
31	Treści o charakterze antyukraińskim
34	Treści o charakterze anty-LGBT+
37	Wnioski końcowe

Wstęp

Analiza zjawiska antysemityzmu w kontekście polskiej polityki i postaw społeczeństwa staje się niezwykle istotna w obliczu jego coraz silniejszego upolitycznienia oraz roli, jaką antysemityzm odgrywa w formowaniu wizerunku politycznego. Od lat 90. obserwujemy wykorzystywanie słowa „Żyd” jako negatywnego nośnika komunikacyjnego w stosunku do przedstawicieli różnych opcji politycznych. Przykłady sięgają zarówno postaci takich jak Tadeusz Mazowiecki czy Aleksander Kwaśniewski, jak i bardziej współczesnych uczestników polskiej sceny politycznej, włączając w to Lecha Kaczyńskiego, Andrzeja Dudę czy Rafała Trzaskowskiego.

Od 2018 roku, gdy antysemityzm stał się oficjalnym punktem programu jednej z partii politycznych ze znaczącym poparciem społecznym, obserwujemy wzrost jego upolitycznienia. Zjawisko to stało się nie tylko narzędziem polaryzacji społeczeństwa, lecz także sposobem mobilizacji wyborców. Praktyka ta była szczególnie widoczna podczas wyborów prezydenckich w 2020 roku, co zauważyli obserwatorzy Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE), wskazując antysemityzm jako istotny element dyskursu politycznego w okresie kampanii wyborczej¹.

Warto podkreślić, że w dyskusjach dotyczących antysemityzmu w Polsce często próbuje się minimalizować jego obecność, odwołując się do „prawdziwego” antysemityzmu obecnie występującego w innych krajach europejskich, takich jak Francja, Niemcy czy Wielka Brytania. Jednakże antysemityzm w Polsce i krajach Grupy Wyszehradzkiej istnieje, ma swoje specyficzne konteksty i charakteryzuje się odmiennymi przejawami.

Obecnie antysemityzm w Polsce nie tylko jest silnie upolityczniony, stanowi narzędzie dezinformacji, polaryzacji społeczeństwa i mobilizacji wyborców. Te działania mają istotny wpływ na kształtowanie postaw społecznych wobec mniejszościowych grup oraz mogą przyczynić się do wzrostu akceptacji przemocy wobec nich, co stanowi istotne zagrożenie dla porządku publicznego i demokracji. W kontekście tych wyzwań Żydowski Stowarzyszenie Czulent podjęło się monitorowania treści w ramach pilotażowego projektu, mając na celu zrozumienie i przeciwdziałanie temu zjawisku w polskim społeczeństwie.

W niniejszej publikacji prezentujemy wyniki badań z nadzieją, że polityczki, politycy i decydenci polityczni podejmą rzeczową dyskusję nad zjawie-

1 ODIHR Special Election Assessment Mission Republic of Poland – Presidential Election. 28 June 2020. <http://www.osce.org/files/f/documents/4/9/455728.pdf> (dostęp: 22.09.2023).

skiem przestępstw z nienawiści w internecie oraz budowania zaplecza politycznego mierzącego się z wskazanym tematem. Chcemy zwrócić uwagę na konieczność traktowania tego problemu jako istotnego zagrożenia dla bezpieczeństwa publicznego, które ma na celu dezinformację, generowanie konfliktów międzygrupowych oraz szerzenie niepokoju w społecznościach.

Patrząc na rozwiązania z innych krajów europejskich, zachęcamy partie polityczne do wdrażania wewnętrznych procedur monitorowania swoich treści, by unikały nieświadomego powielania stereotypów dotyczących różnych grup społecznych.

Wprowadzenie do badania

Od kilkunastu lat obserwujemy stale rosnący wpływ mediów społecznościowych na kształtowanie postaw, poglądów oraz decyzji konsumenckich i politycznych obywateli. Dziś serwisy stały się jednym z kluczowych sposobów komunikowania się z wyborczyniami i wyborcami, mediami oraz uczestnikami kampanii wyborczej między sobą.

Od 2014 roku rozpoczęliśmy obserwację internetu pod kątem pojawiających się treści nienawistnych oraz motywowanych uprzedzeniami. Jako organizacja monitorująca skalę incydentów o charakterze antysemitycznym obserwowaliśmy czasową wzmożoną aktywność użytkowników w mediach społecznościowych, nagonki na grupy mniejszościowe oraz osoby indywidualne. Zaczęliśmy sobie zadawać pytanie, czy treści o charakterze antysemitycznym i nienawistnym są obecne w internetowej debacie politycznej. Czy liczba nienawistnych wzmianek

Przykłady takich działań znajdziemy w praktykach innych państw, gdzie partie polityczne skutecznie monitorują oraz regulują treści nienawistne publikowane przez swoich członków i działaczy.

Zapraszamy do zapoznania się z niniejszym raportem i włączenia się w dyskusję, jak przeciwdziałać antysemityzmowi oraz innym zjawiskom dyskryminacji. Zapraszamy również do zaangażowania się w działania budowania świadomości wśród polityków, a także prowadzone przez nich kampanie wyborcze. Ich działania kształtują postawy społeczne i mają wpływ na konflikty międzygrupowe.

wzrasta wraz z trwaniem kampanii wyborczej? Jakie uprzedzenia mobilizują grupy wyborców i użytkowników internetu? Czy nienawiść jest paliwem politycznym mającym na celu przekonanie do siebie wyborców? Czy ilość nienawistnych treści skierowanych do konkretnych mniejszości wzrasta wraz z rozpoczęciem się kampanii wyborczej? Postanowiliśmy to sprawdzić.

Chcąc udzielić odpowiedzi na padające powyżej pytania, przeprowadziliśmy badania pojawiających się treści polskojęzycznych w serwisie internetowym o najbardziej politycznym charakterze, czyli X (wcześniej Twitter).

Monitoringiem postanowiliśmy objąć grupy mniejszościowe doświadczające przemocy w internecie i będące w przeszłości elementami internetowych nagonek.

Metodologia

Cel badania

Celem badania była odpowiedź na pytanie, czy treści o charakterze nienawistnym wobec różnych grup społecznych były obecne w internetowej debacie politycznej. Czy liczba nienawistnych wzmianek wzrasta wraz z nadejściem kampanii wyborczej? Jakie uprzedzenia mobilizują grupy wyborców i użytkowników internetu? Postanowiliśmy to sprawdzić, zbierając dane z wpisów w polskojęzycznym internecie.

Zdecydowaliśmy się na analizę serwisu X (dawniej Twitter) ze względu na jego wykorzystanie polityczne, publiczny charakter wszystkich zamieszczanych tam wpisów oraz dostępność dla badaczy Api serwisu. Istotna była też wyjątkowa aktywność w tym medium większości zarejestrowanych komitetów wyborczych oraz kandydatek i kandydatów w wyborach do Sejmu i Senatu w 2023 roku.

W badaniu zostały wykorzystane publicznie dostępne wpisy użytkowników z serwisu X (wcześniej Twitter), dane mają charakter publiczny i zostały opublikowane przez zalogowanych i zweryfikowanych użytkowników serwisu. Wzmianki zostały zagregowane za pomocą narzędzia internetowego SentiOne Listen – AI online listening.

Objęliśmy badaniem **137 dni**, w tym okres formalnie trwającej kampanii wyborczej. Przeanalizowaliśmy wzmianki będące treściami nienawistnymi i negatywnymi, skierowanymi do wybranych grup mniejszościowych. W analizowanych i przywołanych w raporcie treściach nienawistnych zachowaliśmy pisownię oryginalną i cenzurowaliśmy.

Słowniczek

- **anty-LGBT** – wykorzystywanie tego terminu odnosi się do retoryki obejmującej homofobiczne, transfobiczne, queerfobiczne sformułowania wyrażające wrogość lub nietolerancję wobec osób ze względu na ich orientację seksualną, tożsamość płciową lub wyrażenie płci, a także dyskryminujące takie osoby. Termin ten obejmuje negatywną retorykę zawierającą stereotypy, wyzwiska, zachęcanie do przemocy werbalnej i fizycznej, a także nawoływanie do praktyk wykluczających ze społeczeństwa lub ograniczające prawa i swobody osób LGBT+.
- **antysemickie treści** – odnoszą się do wszelkich treści, które manifestują nienawistne podejście oraz działania przeciwko Żydom, osobom niebędącym Żydami, ich własności, a także przeciwko instytucjom i obiektom religijnym społeczności żydowskiej. Zgodnie

z operacyjną definicją antysemityzmu IHRA² antysemityczne treści obejmują deklarowane postawy, zachęcanie do działań lub retoryki manifestujących nienawiść wobec Żydów i ich wspólnoty. Mogą to być również ataki na państwo Izrael, postrzegane jako zbiorowość żydowska. Jednak krytyka polityki Izraela, podobnie jak wobec jakiegokolwiek innego państwa, nie może być uznawana za antysemityzm, chyba że zawiera elementy dyskryminacyjne czy stereotypowe. Antysemityczne treści mogą mieć różne formy, takie jak nawoływanie do przemocy, szerzenie kłamstw czy stereotypów, negowanie Holokaustu, oskarżanie Żydów o spiskowanie przeciwko ludzkości czy stosowanie podwójnych standardów wobec Izraela czy USA.

- **antymuzułmańskie** – wykorzystywany termin odnosi się do deklarowanych postaw, zachęcania do działań lub retoryki manifestujących wrogość, przemoc, wykluczenie społeczne, stereotypy, uprzedzenia, nietolerancję lub nawoływanie do dyskryminacji wobec osób wyznających islam, osób identyfikujących się jako muzułmanie lub osób kategoryzowanych w taki sposób.
- **antyuchodźcze** – treści antyuchodźcze odnoszą się do wszelkich form komunikacji, w tym wypowiedzi, tekstów, zawierających wyraźną niechęć, wrogość lub negatywne stereotypy wobec osób uchodźczych lub osób, które

szukają azylu, a także treści nawołujących do przemocy, dyskryminacji wobec osób uchodźczych, rozpowszechniających kłamliwe informacje mające na celu ich demonizację lub dyskredytację, a także wyrażające negatywne opinie lub uprzedzenia wobec tej grupy ludzi.

- **feminatywy** – Żydowskie Stowarzyszenie Czulent priorytetowo traktuje zastosowanie inkluzywnego i zrównoważonego języka. Dlatego też w raporcie dobierano zneutralizowane formy językowe i feminatywy. Rodzaj męskoosobowy zastosowano do rzeczowników liczby mnogiej.
- **grupy mniejszościowe** – termin odnoszący się do różnorodnych społeczności, których osoby członkowskie charakteryzują się mniejszą liczebnością lub domniemanym niższym statusem społecznym w porównaniu do dominującej grupy w społeczeństwie. W kontekście raportu obejmuje on mniejszości narodowe, etniczne, osoby migranckie oraz osoby identyfikujące się jako LGBT+.
- **treści nienawistne i negatywne** – na potrzeby badania przyjęliśmy założenie, że jako treści nienawistne i negatywne traktujemy wszystkie publikowane komentarze, które szerzą, propagują nienawiść lub uderzają w grupy mniejszościowe oraz rozpowszechniają negatywne postawy i stereotypy.

2 Żydowskie Stowarzyszenie Czulent w swoich działaniach i badaniach stosuje operacyjną definicję antysemityzmu IHRA, według której „antysemityzm to określone postrzeganie Żydów, które może się wyrażać jako nienawiść do nich. Antysemityzm przejawia się zarówno w słowach, jak i czynach skierowanych przeciwko Żydom lub osobom, które nie są Żydami, oraz ich własności, a także przeciw instytucjom i obiektom religijnym społeczności żydowskiej”.

- **wzmianka** – każda wypowiedź lub post zamieszczone w serwisie społecznościowym, które zawierają wyszukiwane słowa lub frazy kluczowe. Wykorzystywane w raporcie wzmianki są publicznie dostępne i dlatego też zostały wykorzystywane w raporcie. Oryginalna pisownia wzmianek jest zachowana, jednakże zostały one poddane cenzurze w przypadku konieczności ochrony danych osobowych lub słów niecenzuralnych.

Przykłady treści nienawistnych i negatywnych (pisownia oryginalna, ocenzurowana³)

- „Nie da się nielegalnie zajmować terenów należących do fikcyjnego państwa poza tym tfu araby zaczęli więc się im należało ale i tak żydzi do gazu”
- „Nigdy w historii świata Żydzi nie mieli takiego wpływu na bieg wydarzeń, jak obecnie. To wszystko dzięki Adolfowi Hitlerowi, który wysłał ich proletariata do gazu, gdy creme de la creme Syjonu zbiegł do Ameryki. W tym samym czasie Niemcy wymordowali najlepszych z Polaków”
- „ty do gazu, żydzie j***ny ja czysta rasa aryjska”
- „tę żydoską narośl... (demokratycznie wybraną sic!) na Polakach winno się chirurgicznie wyciąć i utylizować.. Pamiętam Bacutil posiada(ł) odpowiednie kotły i piece. A skoro sitwy partyjne umieją się „demokratycznie” zorganizować, to znaczy system wyborczy w PL jest do wymiany”
- „Wymiotuje jak słyszę i widzę to pisowskie fałszywe ścierwo. Raz w PO teraz w PiS. Tam gdzie śmieciowy klaszczą to leci. Morawiecki to jest największy zaraza na polach i łąkach. Trzeba zastosować chemię by utylizować takiego oszusta. Żydowskie nasienie”
- „To chytry żydowski plan. Utylizować inwalidów bo będzie taniej. Za Hitlera też tak robili”
- „Pan Nikt. O 16:30 będzie czekał na Moście Kultury, a potem zaprowadzi do konspiracyjnego lokalu na pogadankę o Ukropolin, rzydach, fałszywej pandemii, popieraniu Rosji”
- „Wypier.alaj żyd.wsko-b.nderowski pacholiku!- Gdybym mógł cofnąć czas to bym sobie rękę uciął przy samej dupie niż na was zdradzieckie parchy oddał głos! Nawet twój ryży funfel tak nie zgnoil nas i Polski! I obyś zdrajco przez całą wieczność widział w piekle nasze dzieci na Wołyniu!”
- „Jesteśmy Parchy iu Siebie jak sie nie podoba to wypierdalać do usraela.Vont zmijowe plemię”
- „Chcesz być POd butem Niemca, żyda i Ruska głosuj na tuska. Ryży z sitwą złodziei z układu korupcyjnego Cieciej RP załatwi Ci zakupy na zeszyt i POnowne sprzątanie śmietników w ten kraju, albo zieloną wyspę szparagów i POCieranie dup esesmanom w Rajchu”
- „Myśle że ryży parch od tego ciąglego hamskiego łgarstwa POpadł o obłąd!”
- „To KU***Y!!! Jednak Polska, a raczej Polacy pójda na rzeź. Rosja przyjdzie zabawić się do nas. Olszański ma rację i uprzedzał o tym. Widać, że ŻYDKI chcą Nas wepchać do wojny. A głupcy pójda!!!”

3 Przez ocenzurowanie rozumiemy maskowanie słów wulgaryzmów i potocznie uznawanych za obraźliwe.

- „Co te k***wa Żydki JE***NE kombinują! Jeśli dojdzie do tego, że trzeba będzie się napier***ać z Ukrami we własnym kraju to pierwsze co zrobie idę po głowy rodzin rządzących w tym samego JEBA***GO DUDE!!!”

Grupy narodowe i mniejszości

W monitoringu zostały uwzględnione wpisy dotyczące następujących grup i tematów z nimi powiązanych: Żydzi i Izrael, osoby uchodźcze, migranci i muzułmanie, Ukraińcy i Ukraina oraz osoby LGBT+.

Specyfika i pochodzenie danych

Badano tylko język pisany. Analizie nie zostały poddane grafiki, materiały wideo itp. We wszystkich użytych frazach, które zostały wykorzystane do stworzenia korpusu (zbioru wypowiedzi), zachowano pisownię oryginalną.

Wszystkie wykorzystane treści pochodzą z serwisu X (dawniej Twitter) z publicznie dostępnych kont. Zostały zagregowane przez narzędzie SetiOne.

Korpusy językowe

Korpus dla każdej z grup był tworzony na podstawie wyszukiwania fraz kluczowych dwóch typów:

- wpisy dotyczące grupy,
- wpisy dotyczące polityków i partii politycznych określonych formacji.

Skrypty, wyszukując frazy, były oparte na słowach kluczowych dla danej grupy i polityków. W ten sposób powstały korpusy zawierające wszystkie wzmianki na temat danej grupy oraz wszystkie

wzmianki na temat wybranych reprezentantów poszczególnych ugrupowań oraz profili poszczególnych partii.

Do każdej kategorii zastosowaliśmy wykluczenia treści językowo zbieżnych z tematem badania, ale mających inne znaczenie.

Przykładowe wykluczenia w kategorii „Żydzi, judaizm i Izrael” (pisownia oryginalna):

- treści odnoszące się do jedwabnych części garderoby,
- treści dotyczące osób o imieniu Jude,
- zakażenie grzybicze skóry,
- choroby grzybowe roślin owocowych, np. parch jabłoni itp.

Frazy kluczowe związane z Żydami, judaizmem i Izraelem

Frazy dotyczące Żydów bazowały na słowach kluczowych identyfikujących wzmianki dotyczące grupy – np. zarówno wszystkie odmiany słowa „Żyd”, „Izrael” i „Izraelczyk”, jak i frazy pokrewne (także pogardliwe), takie jak „Żydek”, „Izraelita”, „Judejczyk”. Zostały także uwzględnione etnofaulizmy (pogardliwe etykiety) – „parchy”, „chachły”. W słowach kluczowych uwzględniono także odmienne – często stosowane w internecie – formy pisania poszczególnych nazw, np. „7ydz”, „rzytów”, „ysrael”.

Na podstawie dostępnej literatury oraz analizy treści zamieszczanych w internecie, w tym na platformie X (dawniej Twitter), ustalono też i włączono do wyszukiwań frazy-etykiety stosowane do określania Żydów nieodnoszące się bezpośrednio do nazw etnicznych, np. „żmijowe plemię”,

„chazarzy”, „żymianie”. Dodatkowo do korpusu dodano frazy identyfikujące najczęściej występujące tematy powiązane z Żydami w polskim internecie (na podstawie przeglądu wzmianek z poprzednich 10 miesięcy). Tematy te obejmowały: Holocaust, dyskusje wokół pogromów w Jedwabnem, ustawę Just 447, Sprawiedliwych wśród Narodów Świata, teorie spiskowe, np. odwołania do „Protokołów mędrców Syjonu”, a także znane osoby, np. George’a Sorosa czy rodzinę Rothschildów, często przywoływane w kontekście spisków*.

Frazy kluczowe związane z Ukraińcami i Ukrainą

Frazy dotyczące Ukraińców i Ukrainy bazowały na słowach kluczowych identyfikujących grupę, np. wszystkie odmiany słowa „Ukraińiec” i „Ukraina”, uzupełnione także o pogardliwe etykiety takie jak „ukry”, „upadlina”, „rezun” itp.

Tematy wzmianek zostały wyróżnione na podstawie analizy jakościowej (1000 wylosowanych postów ze wstępnej selekcji). Pod uwagę zostały wzięte tylko te wątki, które występowały więcej niż w 10 proc. występujących wzmiankach.

Hejt – wszystkie unikalne słowa kluczowe w sposób negatywny i niespecyficzny odnoszące się do Ukrainy, Ukraińców lub tematów z nimi związanych – np. „ukry”, „upadlina”, „rezuny”, „szoszony”.

Wołyń – wszystkie wzmianki odnoszące się do tragicznych historycznych wydarzeń na Wołyniu czy polsko-ukraińskiej debaty historycznej – np. „Wołyń”, „UPA” (Ukraińska Powstańcza Armia), „Bandera” (Stepan Bandera), „Banderland”.

Wojna ukraińsko-rosyjska – wszystkie wzmianki odnoszące się do wojny (#tonienaszawojna, #stopukrainizacijpolski, „Ukraina + wojna”).

Frazy kluczowe związane z osobami uchodźczymi i migracją

Frazy dotyczące osób uchodźczych, migrantów oraz utożsamianych z osobami uchodźczymi muzułmanami bazowały na słowach kluczowych identyfikujących grupę, np. wszystkie odmiany słowa „uchodźca”, „migrant”, „muzułmanin”. Zostały uzupełnione o pogardliwe i obraźliwe określenia, takie jak „nachodźca”, „ciapaty”, „muzułmany” itp.

Na podstawie analizy jakościowej wyznaczono cztery wyraźne tematy, według których można poukładać negatywne słowa kluczowe.

Hejt – ogólnie negatywne, nienawistne lub pogardliwe epitety, takie jak „koczownicy”, „nachodźcy” itp., oraz negatywne terminy współwystępujące z hasłami o emigracji czy uchodźctwie, takie jak „arabusy”, „ciapate”, „islamy” itd.

Afera – wszystkie wzmianki odnoszące się do afer związanych z migracją, np. afery wizowej lub relokacji, takie jak „dziurawa granica”, „afery wizowa”, „mafia wizowa”.

Dwa ostatnie tematy dotyczyły wzmianek podkreślających migracje czy uchodźców jako problem. Po pierwsze, ujmujących je w sposób neutralny – np. „kryzys migracyjny”, „relokacja”, „plot na granicy”. Po drugie – przedstawiających ich w zdecydowanie negatywny sposób: „zalew”, „fala”, „horda”, „najeźdźcy” (w połączeniu z emigracją czy uchodźcami).

Frazy kluczowe związane z osobami LGBT+

Frazy dotyczące społeczności LGBT+ bazowały na słowach kluczowych identyfikujących grupę, np. wszystkie odmiany słów: „LGBT”, „gej”, „lesbijka”, „trans”. Zostały uzupełnione o pogardliwe i obraźliwe określenia, takie jak „ideologia LGBT”, „pederaści” itp. Analizy jakościowe nie wskazały na wyraźne tematy występujące w negatywnych treściach.

Frazy kluczowe identyfikujące konta polityków

Jako frazy kluczowe identyfikujące polityków zostały potraktowane adresy kont na platformie X (dawniej Twitter), unikalne ciągi znaków tworzące adres głównej strony, tzw. nazwa użytkownika. Znaki te pojawiają się we wszystkich wzmiankach publikowanych na danym koncie oraz we wszystkich podanych postach, a także w postach innych autorek i autorów, w których oznaczono dane konto. Listy zostały stworzone na podstawie wyboru 15 kluczowych liderów pięciu bloków wyborczych (będących komitetami wyborczymi) z największym poparciem sondażowym: Prawa i Sprawiedliwości (PiS), Koalicji Obywatelskiej (KO), Konfederacji Wolność i Niepodległość (Konfederacji), Trzeciej Drogi Polski 2050 Szymona Hołowni - Polskiego Stronnictwa Ludowego oraz Nowej Lewicy. Oprócz tego wzięto pod uwagę główne konta partii, konta europosłów powiązanych z każdym z ruchów oraz kandydatek i kandydatów z list wyborczych miejsc pierwszych i drugich, a także list osób kandydujących do Senatu. Uwzględniono konta kandydatek i kandydatów utworzone w serwisie X (dawniej Twitter) do dnia 15 września 2023 roku.

W sumie oznaczono:

- Prawo i Sprawiedliwość (PiS) – 205 kont,
- Koalicja Obywatelska (KO) – 201 konto,
- Konfederacja Wolność i Niepodległość (Konfederacja) – 186 kont,
- Trzecia Droga Polska 2050 Szymona Hołowni – Polskie Stronnictwo Ludowe – 162 konta,
- Nowa Lewica – 152 konta.

Przyjęta procedura pozwoliła na wyłonienie porównywalne grupy kont. Żeby wziąć pod uwagę różnice w liczebności kont oraz ich aktywności (dotyczyło to zarówno właścielek i właścicieli, jak i innych użytkowników oznaczających konta), we wszystkich analizach porównujących poszczególne frakcje uwzględniono proporcje między postami zawierającymi określone frazy a wszystkimi postami związanymi z daną frakcją polityczną lub koalicją.

Aktywność

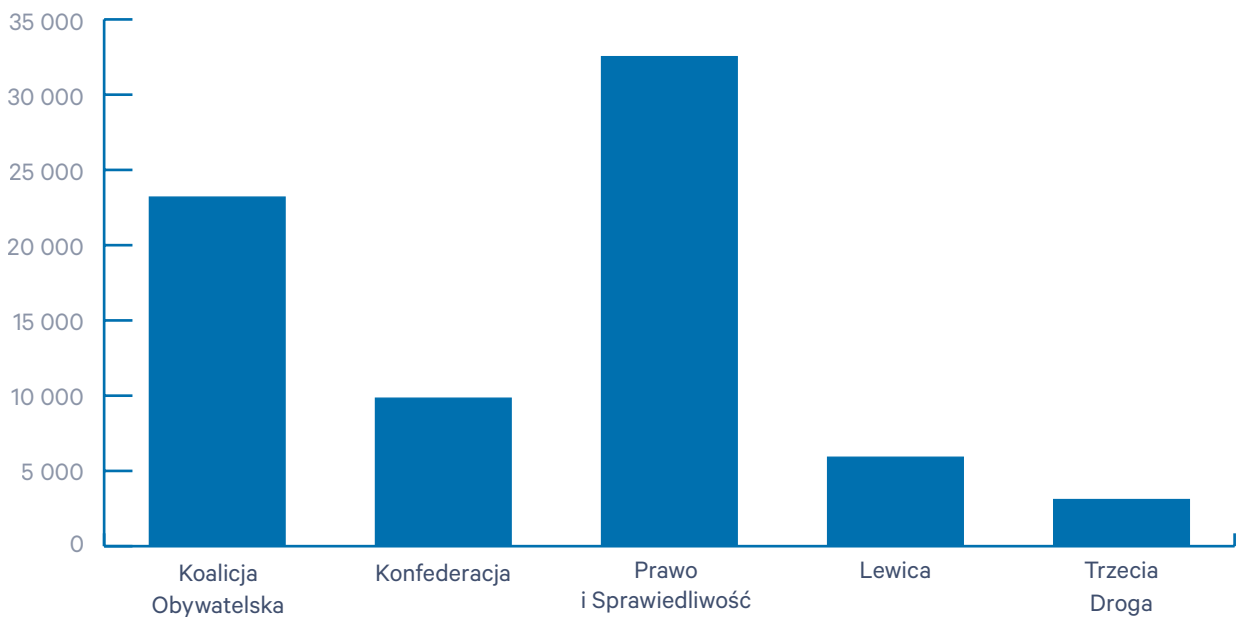
W okresie od 15 czerwca do 29 października 2023 roku zaobserwowaliśmy 10 225 676 wzmianek wyselekcjonowanych kont polityczek, polityków i ruchów politycznych. Aktywność poszczególnych bloków różniła się znacząco.

Zdecydowanie największa aktywność dotyczyła kont związanych z PiS i wynosiła od 6710 do 83 494 wzmianek – średnio około 32 519 indywidualnych wzmianek dziennie. Niewiele ustępowała aktywność związana z kontami Koalicji Obywatelskiej – od 1610 do 62 111 wzmianek, średnio 23 199 dziennie. Znacząco niższa aktywność dotyczyła kont Konfederacji Wolność i Niepodległość – od 559 do 35 074 (średnio 9 855 dziennie), Nowej Lewicy – od 497

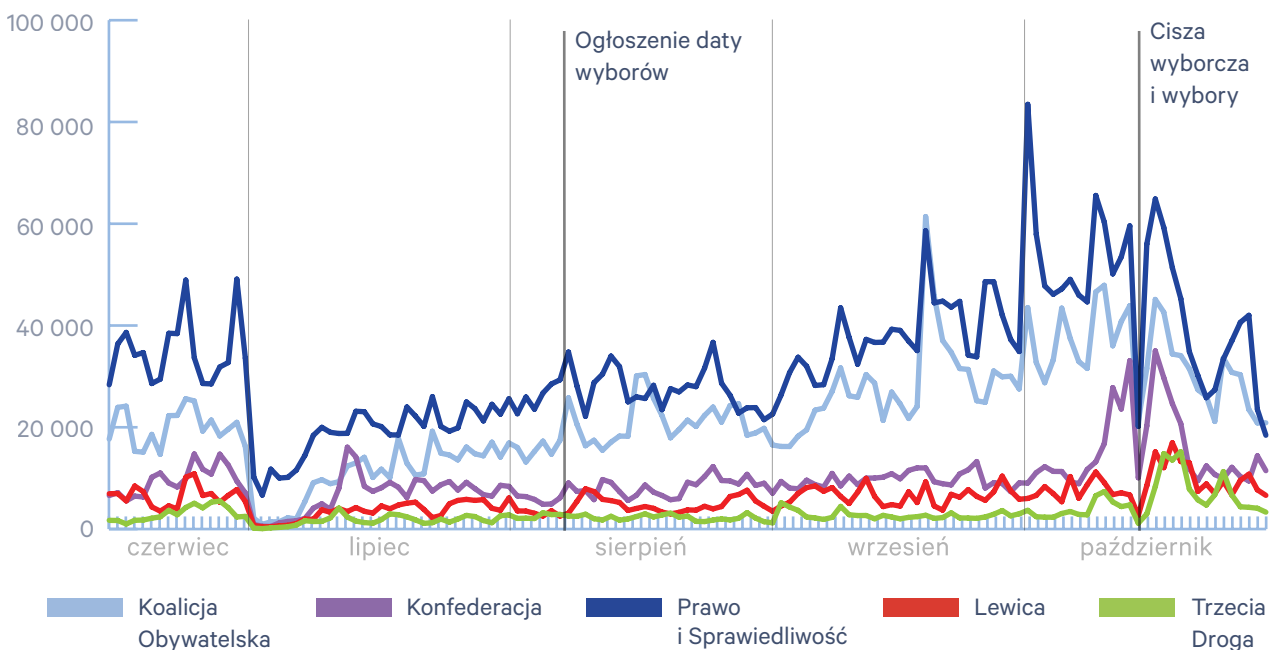
do 17 024 (średnio 5937 dziennie) oraz Trzeciej Drogi Polski 2050 Szymona Hołowni – Polskiego Stronnictwa Ludowego – od 136 do 15 255 (średnio 3127 dziennie).

W badanym okresie aktywność dwóch największych koalicji wyborczych była największa i to one dominowały w dyskursie publicznym w serwisie X.

Wykres 1. Przeciętna liczba postów dziennie odwołujących się do poszczególnych bloków wyborczych (kont) lub opublikowanych na obserwowanych kontach.

Wykres 2. Dzienna zmienność aktywności związanej z poszczególnymi blokami wyborczymi.

Dane przedstawione na wykresie 2 pokazują, że okres przedwyborczego wzrostu aktywności związanej z poszczególnymi blokami dotyczy w zasadzie tylko KO i PiS oraz tuż przed samymi wyborami – Konfederacji. Aktywność związana z pozostałymi partiami praktycznie utrzymuje się na niezmiennym poziomie w całym okresie. Dodatkowo dane pokazują, że wzrosty rozpoczęły się znacznie wcześniej niż oficjalny początek kampanii, jednak wraz z jej końcem możemy zaobserwować znaczący spadek.

Analiza – wskaźniki

Analiza korpusu polega na zliczaniu wybranych słów i fraz kluczowych. Żeby uzyskać kategorię wpisu, zastosowano metodę sędziów kompetentnych, których zadaniem było oznaczenie fraz i słów kluczowych skategoryzowanych jako negatywne. W przypadku Ukraińców, Niemców, osób uchodźczych i osób LGBT+ kategorie tematyczne były relatywnie wąskie i jednoznaczne, więc słowa kluczowe zostały przyporządkowane przez badaczy. W przypadku Żydów i Izraela zastosowano metodę *concept mapping*⁴ (Jackson i Trochim, 2002⁵), która pozwoliła oznaczyć tematykę (metoda ta polega na sortowaniu określeń przez niezależnych sędziów, a następnie za pomocą analizy MDS i analizy skupień wyodrębnia się kategorie; w sortowaniu wzięło udział 10 osób).

Ograniczenia w badaniu treści internetowych

Badania treści w mediach społecznościowych są wyzwaniem ze względu na wiele czynników, które mogą wpływać na jakość i kompletność zebranych danych. Dlatego też trzeba mieć na uwadze, że mimo kompetencji autorów i zaawansowanych narzędzi analizy istnieją pewne ograniczenia, których należy być świadomym.

Przede wszystkim ogromna ilość dostępnych danych sprawia, że nie wszystkie z nich mogą zostać w pełni przeanalizowane. Ponadto narzędzia analizy mają swoje ograniczenia technologiczne, a także ograniczenia percepcyjne, które mogą wpływać na interpretację analizowanych treści.

Dodatkowym wyzwaniem jest specyfika platformy mediów społecznościowych, która podlega częstym zmianom właścicielskim oraz dynamicznym zmianom w treściach publikowanych przez użytkowników. Edycja treści przez użytkowników, a także usuwanie ich przez platformę może prowadzić do braku konsystencji i kompletności danych.

Należy również wziąć pod uwagę różnorodność wrażliwości użytkowników na treści publikowane w mediach społecznościowych. To, co może być dla jednej osoby neutralne, dla innej może być obraźliwe. Dlatego istniejące korpusy językowe mogą nie uwzględniać wszystkich możliwych kontekstów

4 Mapowanie koncepcyjne to graficzna technika analizy danych, w której pojęcia lub idee są reprezentowane za pomocą wizualnej struktury składającej się z węzłów (pojęć) i połączeń między nimi (relacji). Jest to metoda służąca do zrozumienia złożonych związków między różnymi elementami lub tematami przez ich uporządkowanie i wizualizację. Dzięki mapowaniu koncepcyjnemu badacze mogą lepiej zrozumieć strukturę, hierarchię i wzajemne powiązania między różnymi koncepcjami, co ułatwia analizę danych, podejmowanie decyzji oraz tworzenie strategii. Jackson K.M., Trochim W.M.K. (2002).

5 Jackson K.M., Trochim W.M.K. (2002). Concept mapping as an alternative approach for the analysis of open-ended survey responses. „Organizational Research Methods” 5(4). <https://doi.org/10.1177/109442802237114> (dostęp: 22.09.2023).

i interpretacji. Mając na uwadze powyższe wyzwania, osoby pracujące nad projektem i opracowaniem raportu robiły wszystko, by zapewnić jak najbardziej rzetelne i kompleksowe analizy.

Badanie – wyniki

Treści negatywne – ich skala i porównanie między grupami

Wstępnie, by oszacować skalę negatywnych treści dotyczących wszystkich grup objętych badaniem, podsumowaliśmy wszystkie oflagowane posty w okresie od 15 czerwca do 29 października 2023 roku – w sumie 137 dni. Wyniki (przedstawione w tabeli 1) pokazują bardzo dużą zmienność zarówno między obserwowanymi grupami celowymi, jak i w obrębie każdej grupy. Średnio najczęściej poruszano wątki związane z Ukraińcami, drugą najczęściej wspomnianą grupą były osoby uchodźcze, a trzecią co do częstotliwości byli Żydzi oraz osoby LGBT+

Zważywszy na dużą różnicę w zasobach słów kluczowych opisanych w metodologii, porówna-

nia między grupami dają jedynie przybliżony obraz tego, które narodowości czy grupy społeczne budziły większe zainteresowanie użytkowników platformy X. Niemniej to różnica jest bardzo wyraźna. Przedstawione wyniki pokazują również, że w przypadku wszystkich monitorowanych grup zaobserwowaliśmy dużą zmienność dzienną, choć i tu widoczne są dysproporcje. Zdecydowanie największe zmiany są widoczne we wzmiankach dotyczących Żydów i osób uchodźczych, zdecydowanie niższe w przypadku Niemców, Ukraińców i osób LGBT+. Zgodnie z naszymi przewidywaniami największa zmienność w obrębie wszystkich obserwowanych grup jest widoczna w ostatniej części kampanii wyborczej, czyli od początku września.

Tabela 1. Liczba wzmianek dziennie dotyczących poszczególnych treści.

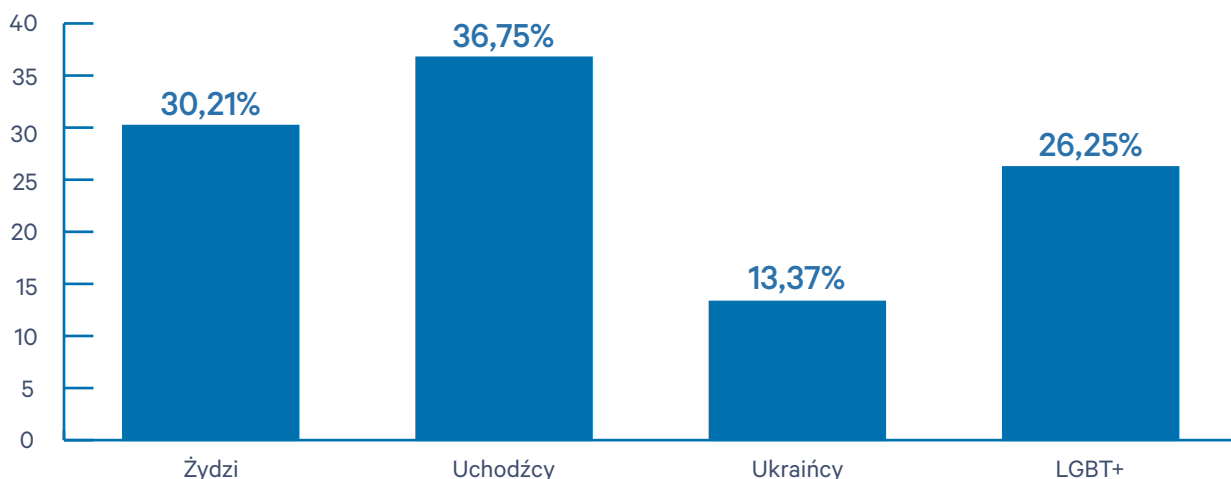
Grupa	Średnia liczba postów dziennie	Odchylenie standardowe	Minimum	Maksimum
Ukraińcy	22 997	9 327	9 542	75 283
Osoby uchodźcze	16 034	7 614	6 324	47 608
Żydzi	7 382	4 777	2 305	32 658
Osoby LGBT+	4 387	1 947	1 943	11 013

Zgromadzone dane pozwalają na pogłębione porównanie wydźwięku wzmianek o analizowanych grupach. Żeby zestawić tak różne dane, posty, w których występowały negatywne słowa kluczowe, zostały porównane z postami odnoszącymi się do każdej z grup.

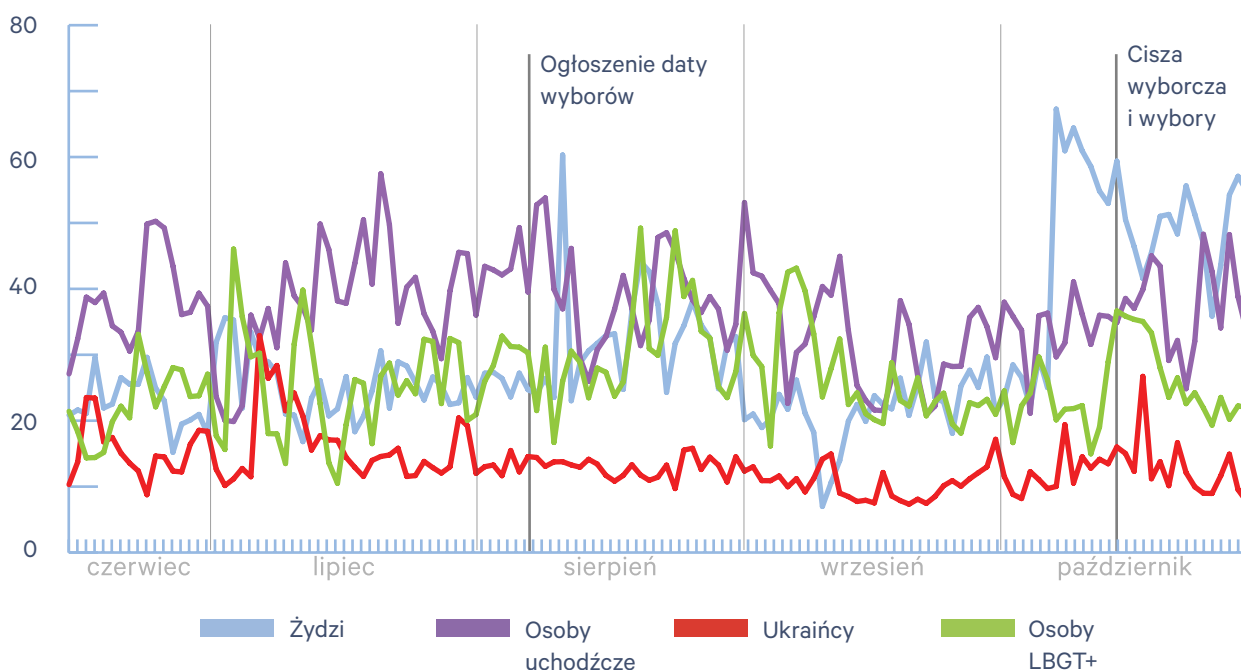
Wyniki pokazują, że zdecydowanie najbardziej negatywne były posty odnoszące się do uchodźców

i Żydów – w obu przypadkach niemal co trzeci post zawierał negatywne słowa kluczowe. Nieco lepiej przedstawiały się posty, w których odnoszono się do osób LGBT+ – około jedna czwarta postów zawierała treści negatywne. W przypadku Ukraińców odsetek negatywnych słów kluczowych był znacznie niższy.

Wykres 3. Odsetek negatywnych postów w odniesieniu do wszystkich wzmianek poszczególnych grup.

Wykres 3a. Odsetek negatywnych postów w odniesieniu do wszystkich wzmianek poszczególnych grup w ujęciu dziennym.

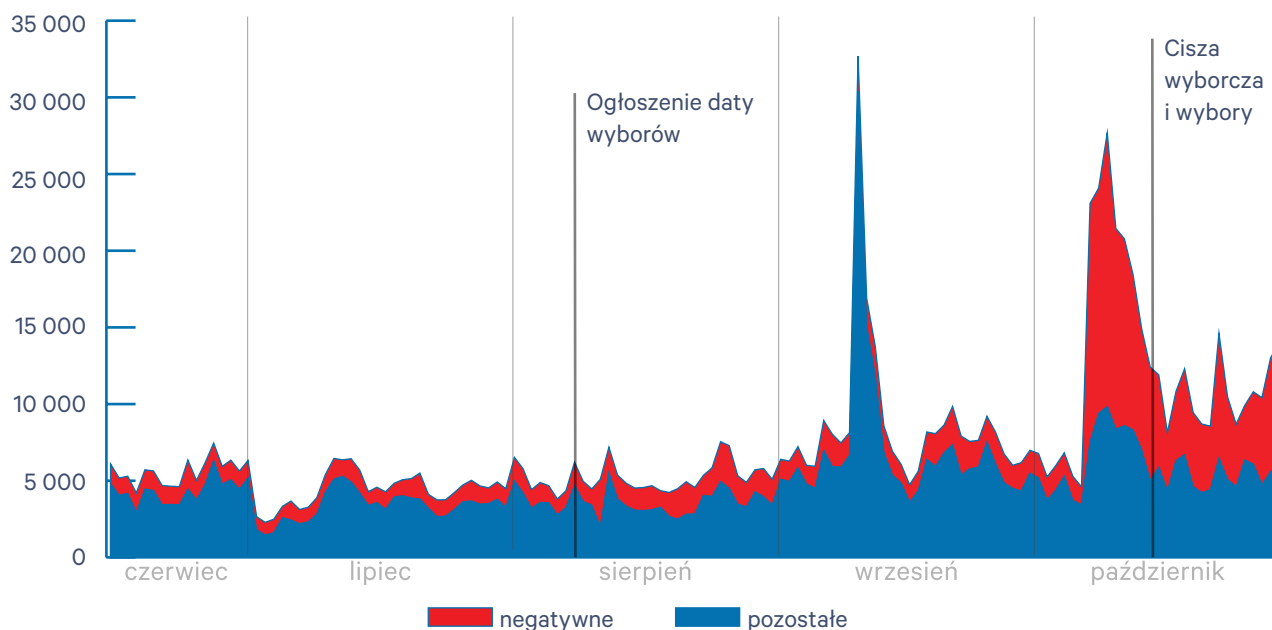

Analiza zmian

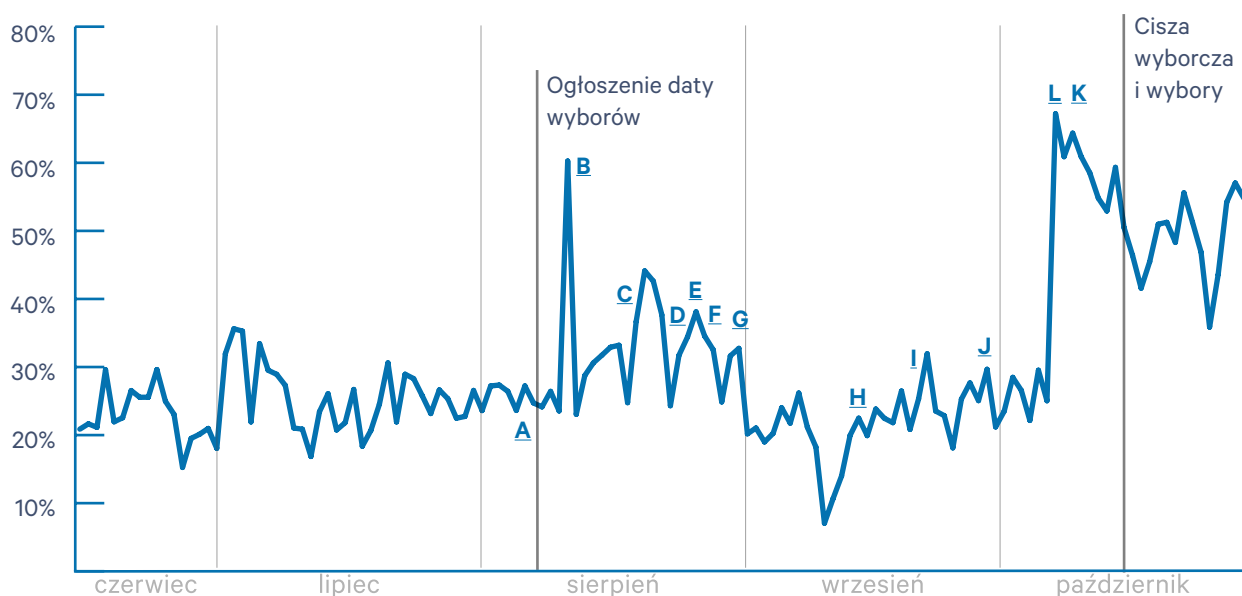
Treści o charakterze antysemickim

Liczba wzmianek o charakterze antysemickim

Wykres 4. Liczba wzmianek dotycząca Żydów z uwzględnieniem negatywnych treści.

Wykres 5. Odsetek negatywnych wzmianek o Żydach i Izraelu w ujęciu dziennym (w stosunku do wszystkich, które ich dotyczyły). Oznaczenia w wykresie odnoszą się do konkretnych wydarzeń wskazanych w tabeli 2.

Dane przedstawione na wykresie 4 pokazują wszystkie wzmianki dotyczące Żydów i Izraela z uwzględnieniem tych o charakterze negatywnym.

Dane przedstawione na wykresach 4 i 5 pokazują, że od momentu zarządzenia wyborów 8 sierpnia 2023 roku obserwujemy wzmożenie dyskursu,

a wraz z nim pojawianie się większej liczby wzmianek o charakterze antysemickim oraz ich bezpośredniej korelacji z wydarzeniami o charakterze politycznym (przedstawionymi w tabeli 2). Prezentujemy także przykłady wzmianek pojawiające się w określonym czasie, mające wpływ na zaangażowanie użytkowników w dyskusję.

Tabela 2. Wydarzenia mające wpływ na dyskurs i przykładowe nienawistne wypowiedzi dotyczące Żydów i Izraela⁶.

Data	Wydarzenia	Przykłady wzmianek (pisownia oryginalna, ocenowana)
8.08.2023 A	Kampania wyborcza formalnie rozpoczęta. Postanowienie prezydenta o wyborach opublikowane w Dzienniku Ustaw.	<i>nie Polska, tylko polin, Polski już dawno nie ma</i> <i>Gazeta Żydowska lubi nazistowskie piosenki... może zaśpiewajcie jak Żydzi przyjadą do Auschwitz...pewnie im się tza w oku zakręci</i> <i>Dlaczego te aktywistki nie namawiają rzydów do aborcji? Dlaczego nie rozdają ulotek w rzydowskich szkołach? Dlaczego nie wołają aby rzydki się skrobały? - Młode rzydowki skrobcie się.</i>
10.08.2023 B	Ochłodzenie relacji polsko-ukraińskich w związku z kwestią wywozu zboża do Polski i polskiego embarga na import zboża z wschodniej granicy.	<i>Polskim Interesie Narodowym i Polskiej Racji Stanu. Zdraycy, którzy obecnie zarządzają jak to oni mówią "polin" nazwali siebie SŁUGAMI NARODU UKRAIŃSKIEGO. Dla mnie to jest ZDRADA! Nie dajcie się wkręcić w sztuczną PROPOLSKOŚĆ tym, którzy przez ostatni rok okradali naród RP...</i> <i>Panie min Ziobro, rozwiązać ta nadzwyczajną żydolewacka kastę sędziów i powołać od nowa oparta na sędziach nowych bądź starych ale nie politykujących.Nie wiem na co pan czeka</i> <i>KAZDY TU PISZACY POSTY O KONFLIKTACH MIEDZY OPOZYCJĄ O A PARTIĄ RZADZACĄ..JEST IDIOTĄ-LUB.. ŻYDOWSKIM TROLLEM.W MAGDALENCE USTALILI ZYDZI KTO BEDZIE ROBIŁ ZA RZAD--A KTO ZA OPOZYCJE..I TAK WAS DYMAJA- GŁUPIE POLSKIE GOJE</i>

6 Przykłady treści wybierane z tzw. kont o dużym zaangażowaniu odnoszą się do treści, które nie tylko cieszą się dużą popularnością, ale przede wszystkim generują wysoki poziom zaangażowania ze strony odbiorców. Oznacza to, że są one aktywnie komentowane, udostępniane oraz interakcje z nimi są intensywne i regularne. Takie treści mają zdolność dotarcia do dużej liczby odbiorców nie tylko dzięki swojej popularności czy liczbie followersów, lecz także głównie dzięki rzeczywistemu zaangażowaniu oraz interakcjom generowanym przez użytkowników. Zachowano oryginalną pisownię, jednocześnie oceniono treści.

<p>18–20.08.2023 C</p>	<p>Kampania wyborcza 2023.</p>	<p><i>Nigdy w życiu. Ukraińiec nie był i nie będzie naszym bratem. To podludzie. Bo niemożna nazwać kogoś człowiekiem kto zabija własne dzieci na organy lub sprzedaje je do burdeli dla żydowskich pedofili</i></p> <p><i>broni przed czym? nie mamy swojego państwa, aktualnie jesteśmy pod okupacją germańsko-żydowską, wyczekując dalszych instrukcji z berlina. jak rosja poradzi sobie z żydem w kijowie będę pierwszy który będzie walczył w imię Rosji przeciw okupacji NATO inshallah</i></p>
<p>24.08.2023 D</p>	<p>Dzień Niepodległości Ukrainy (День Незалежності України).</p>	<p><i>J**ć każdą poliniacką k***e która tam była. Nie jesteście Polakami. J***ć ukropolin.</i></p> <p><i>Mylisz się, poliniaku. P***ę i ukraińców i ruskich po równo, bo to ten sam sowiecki mindset i ta sama sowiecka „kultura”. Ta sama krew płynie w ich żyłach. Polacy nie chcą mieć z ani jednymi, ani drugimi nic wspólnego.</i></p> <p><i>Z Polski wygnali po 1980 roku, w ciągu zaledwie jednego pokolenia, 8 milionów Polaków, 20 procent całej populacji. Straciliśmy więcej ludności, niż podczas II wojny światowej. U zarania III RP wzięliśmy na utrzymaniu naród żydowski. Dziś jeszcze naród ukraiński.</i></p>
<p>25.08.2023 E</p>	<p>Inauguracja Campusu Polska Przyszłości 2023.</p> <p>Rozpoczęcie kampanii nienawiści skierowanej przeciwko Agnieszce Holland w związku z promocją jej najnowszego filmu „Zielona granica”.</p>	<p><i>Holland to jebana żydowska k***a</i></p> <p><i>Polska jest pod żydowską okupacją której celem jest doprowadzenie do eksterminacji narodu polskiego poprzez ograniczenie swobód obywatelskich, rozbrajanie armii, mieszanie kultur w celu doprowadzenia do wojny domowej. Mamy za to wszystko zapłacić a co zostanie przelać do Izraela</i></p> <p><i>Ładna śmietanka napletosceptycy, szmalcownicy i volksdeutsche Elyta!!!!</i></p>
<p>26.08.2023 E</p>	<p>Kampania wyborcza 2023.</p>	<p><i>To pokazuje dobitnie, że rządzący to V kolumna. Ale jak naród dał się ogłupić i wybrał na swoich przedstawicieli ludzi z żydowskimi i ukraińskimi korzeniami, to co się dziwić. Najgorsze, że to dopiero początek</i></p> <p><i>Nie chcę mordować Żydów chce aby przestali żyć</i></p> <p><i>Wy***ć „bzydkie”raki, zakażone nowotwory złośliwe, które obsiadły nasz kraj i inne... te ku***y masońskie - sataniści — zabijają ich, dusić, palić, wędzić, talmudystyczne skur***ie śmieci ... Kopytem miażdżyć ... nie odpuszczać! Amen!</i></p>

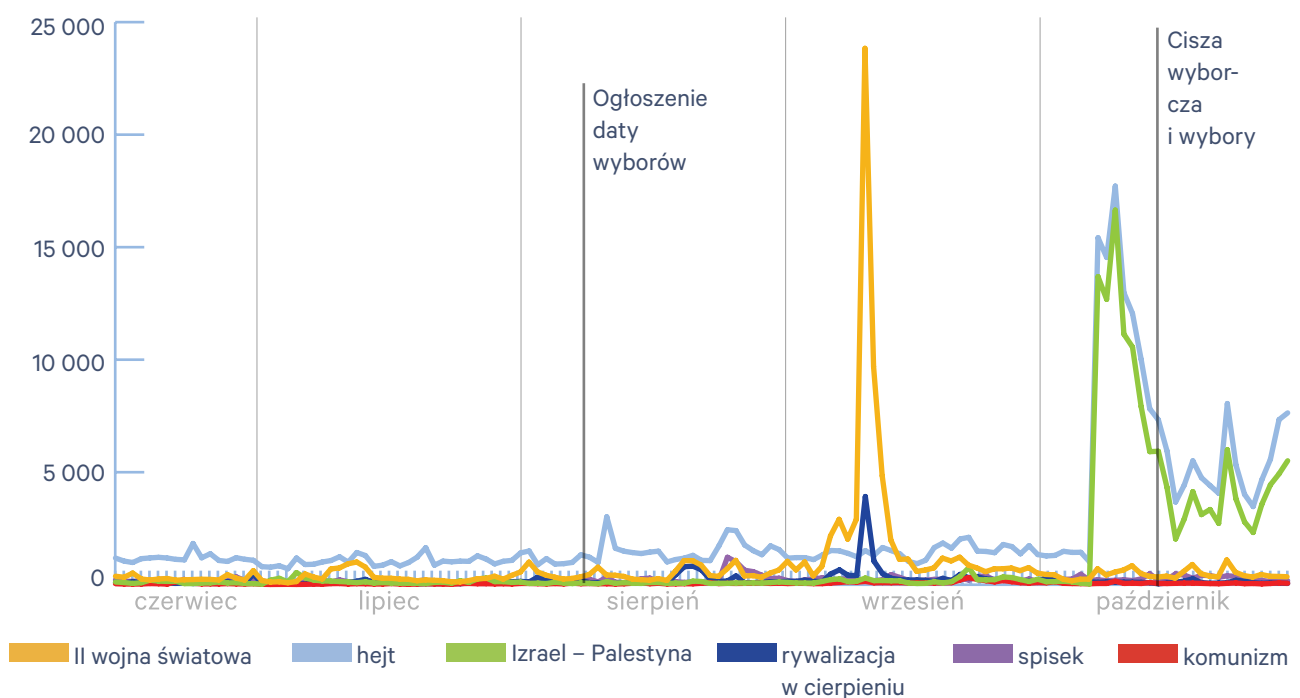
Wybory parlamentarne w roku 2023

<p>30.08.2023 G</p>	<p>Kampania wyborcza 2023.</p>	<p><i>ja pierdole wszedzie parchy</i></p> <p><i>Po komentarzach widzę jak Media zryły czaszkę prawie wszystkim Była pandemia mówiłem ,że to ściema żeby wprowadzić totalitarne rządy. Teraz twierdzą, że większym wrogiem Jest nasz wujaszek Biden i jego marny aktorzyzna żydek Żuleński ale co ja tam wiem</i></p>
<p>13–15.09.2023 H</p>	<p>Kampania nienawiści skierowanej przeciwko Agnieszce Holland w związku z promocją jej najnowszego filmu „Zielona granica”.</p>	<p><i>Zydobolszewicka komunistka Holland to persona non grata w Polsce. Geszefciara robiaca kasę na najgorszych instynktach, . Nienawiczą zydobolszewii resortowej a Jej rodzinka to kaci z UB. Tfu</i></p> <p><i>Pani Holland to żydowskie scier... działająca na zlecenie George'a Sorosa . Ma za zadanie wypuszczać takie filmy co będą promować wszystko co anty polskie . Żydowski miliarder to finansuje</i></p> <p><i>Nauka sorosowska ma receptę na sukces opozycji WSTRĘTNY ŻYD już finansował WYBORY prezydenckie DUPIARZA TRZASKOSIA jego zagraniczne SZKOŁY. CAŁY czas chce wpływać na politykę w EUROPIE DOBRZE że PREZYDENT AUSTRII WYGNAŁ FUNDACJE SOROSSA ze swego kraju</i></p>
<p>21–23.09.2023 I</p>	<p>Kampania wyborcza 2023.</p> <p>Wielka Konwencja Konfederacji (Konfederacja Wolność i Niepodległość – 23 września 2023 roku).</p> <p>Konwencja programowa Trzeciej Drogi Polski 2050 Szymona Hołowni - Polskiego Stronnictwa Ludowego – 23 września 2023 roku.</p>	<p><i>Dawno to powinni zrobić. Koniec fikania ukraińskiego Żyda. ojciec holland był żydem oficerem armii czerwonej, myrcha to roslina występująca tylko w izraelu. oni chcą na siłę zrobić z Nas Polaków antysemitami.</i></p> <p><i>Na taczce tą szmate Holland do Izraela wywieść nich tam hejtuje ciekawe na ile jej tam pozwolą. I Polskie obywatelstwo zabrać.</i></p>
<p>29.09.2023 J</p>	<p>Kampania wyborcza 2023.</p>	<p><i>W Polsce się liczą polscy katolicy, a nie jacyś rzymianie Pinokio pionku żydowski, wstydz się</i></p>

<p>9–10.10.2023 K</p>	<p>Kampania wyborcza 2023.</p>	<p>Pejsy przy władzy są ugadani z ukrami, a tam jest jedna z największych diaspor pejsatych.Tyle.</p> <p>Żydzi rządzą Polską. I póki tak będzie, nic dobrego w kraju nad Wisłą dziać się nie będzie.</p> <p>Uświadomcie to sobie w końcu Polacy! Jak to mówili "wasze ulice, nasze kamienice"</p> <p>I mówią to Ukropoliniaki ściągający setki tysięcy arabów, murzynów, Azjatów rocznie i miliony przesiedleńców z wUkrainu 😂</p>
<p>7–15.10.2023 L</p>	<p>7 października Hamas rozpoczyna szeroko zakrojoną operację terrorystyczną na terytorium Izraela. Ogłoszenie stanu wojny przez izraelskie władze. Eskalacja konfliktu izraelsko-palestyńskiego.</p>	<p>Kolejna teoria spiskowa zaczyna sie sprawdzać 🤔🤔👉 czyli nowe panstwo izrael na ukrainie</p> <p>Ty szmato ruda ty ch***u j***y wypierdalaj do Niemiec zwykły Polak tobie nie uwierzy szmaciarzu c*** ci w dupę mendo zajebana jude raus</p> <p>Gorzej niż zwierzęta, ta nacja powinna być wyeliminowana ze świata jebane brudasy czy Palestyna czy żydki jebac śmieci</p>

Liczba wzmianek o charakterze antysemitycznym (z podziałem na kategorie treściowe)

Wykres 6. Wzmianki związane z Żydami i Izraelem w podziale na wyodrębnione tematy.

Wykres 6 przedstawia liczbę wzmianek z podziałem na wyodrębnione tematy, takie jak: hejt (treści nienawistne), spisek, komunizm, konflikt izraelsko-palestyński, II wojna światowa oraz rywalizacja w cierpieniu. Pierwsza bardzo widoczna zmiana dotyczy dużych wzrostów treści odnoszących się do II wojny światowej oraz rywalizacji między Polakami a Żydami dotyczącej cierpienia 10 września 2023 roku. Wzrosty te są związane z dwoma wydarzeniami, które nastąpiły tego dnia: przede wszystkim z beatyfikacją rodziny Ulmów oraz – co mniej intuicyjne – z otrzymaniem przez Agnieszkę Holland nagrody na festiwalu w Wenecji za film „Zielona granica”. O ile w przypadku beatyfikacji Ulmów treści te są wprost związane z wydarzeniem, o tyle w przypadku filmu Holland pojawiają się porównania do Żydów podczas wojny (najczęściej podkreślając, że owe porównania są nieuprawnione), a także jest sporo odwołań do pochodzenia Agnieszki Holland, jej ojca i relacji polsko-żydowskich w czasie wojny i tuż po jej zakończeniu. Warto podkreślić, że wzrost ten jest bardzo duży, ale krótkotrwały i właściwie po trzech dniach liczba tych treści wraca do normy. Drugim zauważalnym trendem są wzrosty treści nienawistnych i treści odwołujących się do konfliktu izraelsko-palestyńskiego po 7 października 2023 roku. Znowu są one bardzo wysokie, tym razem jednak po początkowym bardzo ostrym wzroście 7 października spadek jest znacząco wolniejszy, a liczba treści pozostaje znacząco wyższa niż we wcześniejszym okresie. W oczywisty sposób jest to związane z faktem, że atak Hamasu i w następstwie odpowiedź Izraela eskalowały w czasie.

Analizując tę zmianę, szczególnie warto zwrócić uwagę na poziom treści nienawistnych (hejtu). Treści te od momentu wybuchu otwartego kon-

fliktu korelują wyraźnie z treściami z nim związanymi. Dodatkowo ich gwałtowny wzrost możemy zaobserwować już pierwszego dnia, czyli gdy terroryści z Hamasu dokonali ataku terrorystycznego, a pierwsze informacje o poważniejszych działaniach odwetowych (nalotach) pojawiły się w mediach dopiero w poniedziałek 9 października 2023 roku. Trzecim trendem jest ogólny wzrost nienawistnych treści (hejtu), który nastąpił mniej więcej wraz z rozpoczęciem kampanii wyborczej – pierwszy wyraźny wzrost nastąpił 11 sierpnia 2023 roku.

Narracje

W trakcie analizy treści wyodrębniliśmy najczęściej pojawiające się narracje o charakterze antysemickim pojawiające się we wpisach użytkowników. Znacząca ilość wzmianek ma charakter dezinformacyjny oraz polaryzujący, a także rozpowszechnia treści nieprawdziwe. Wyróżniliśmy takie jak (pisownia oryginalna, ocenowana):

1.

Wykorzystywanie stereotypowej figury Żyda/Żydów:

- zaznaczenie ich obcości (np. *Żydzi po co się męczycie żyjąc w Polsce? Szczęśliwej drogi Jest tyle pięknych zakątków świata w których bédziecie mogli "uszcześliwić"i"wzbogacać"innnych...*),
- wzmacnianie stereotypu osoby nieoljalnej, mającej na celu niszczenie interesów Polski i Polaków (np. *kurat ty jesteś tym ostatnim, którego interesuje bezpieczeństwo polskiego obywatela. Niszczycie Polskę i Polaków za ceną własnego wygodnictwa i bezkarność.Kacyki żydojankesów*),

- promowanie teorii spiskowych i konspiracyjnych (np. *Co drugi w rządzie to żyd, całym światem rządzą Żydzi... Jeszcze jakiś czas temu poruszany był temat żeby krzyż zniknął z sali obrad Sejmu ale na jakieś żydowskie główne miejsce jest... Chyba coś tu nie tak*).

2.

Bycie Żydem lub pochodzenie żydowskie jako „abstrakcyjny symbol ujemny” i największa obelga:

- obelgi (np. *Żyduwo.....; Duda to Żyd i Ukraińiec*),
- dyskredytacja (np. *Miło mi,masakra , żyd z ukrainy wypowiada się na temat Naszej ojczyzny to jak duda 😏; Prezydent Andrzej Duda to najlepszy prezydent Polski od wojny żaden poprzednik żyd Kwaśniewski albo agent KGB Komorowski czy elektryk bez mózgu*),
- zmiana nazwisk jako forma nadania nowego znaczenia (np. Anna Maria Rzydowska, Morawietzki, Rau, Mazowiecki, Kuroń, Michnik).

3.

Wykorzystanie teorii zastąpienia/wielkiego przemieszczania:

- depopulacja Polski (np. *Ujawnienie Celu Depopulacji Polski z Polaków ukraińsko żydowski plan Chazarów który powstał w KOR perskiej żydowskiej 3rp*),
- obarczanie Żydów odpowiedzialnością za wojnę w Ukrainie i związaną z nią migracją (np. *Jeżeli Niemcy płacą za amerykański gaz 4x drożej niż za lepszy ruski, to ile płaci Polska, zważywszy że prowizja dla decydenta zależy od ceny? 2. Tem news powinien być wszechobecny. Może polactwo zrozumiałoby po co usraelscy ludobójcy wywołali wojnę na upainie*),

- Żydzi tworzą „Niebiańską Jerozolimę” w Ukrainie (np. *Co tu tłumaczyć, niebiańska Jerozolima się spełnia. Już zalenski żyd zaprosił braci i zapowiedział socjał*).

4.

Teorie spiskowe:

- domniemana odpowiedzialność Żydów za pandemię i jej powrót (np. *UPAdlina twór żydowskiego zbrodniarza Lenina. Polcy nie chodźcie na żadne wybory demon_kreacji. Wszystko jest ustawione od początku do końca. Jak plandemia i ta sztucznie wykreowana wojna. Tylko po to by zlikwidować jak najwięcej ludzi i wprowadzić nazistowski aparat represji*),
- odpowiedzialność Żydów za kryzysy na świecie (np. *Podsumowując, Covid, Wojna na Ukrainie, światowy kryzys gospodarczy (inflacja, imigracja, upadek sektora prywatnego) Jest żydom na rękę, realizują politykę budowy nowego Izraela*),
- Polska i świat jest pod okupacją żydowską, Polacy stają się niewolnikami (np. *Ukryta podstępna okupacja Polski trwa od 1979 roku po wizycie w Polsce namiestnika z Watykanu. Jawna podstępna żydowska okupacja Usraela w Polsce trwa od 1989 roku po jej opiciu koszernej w Magdalence. Natomiast jawna fizycznie p.a. jak za hitlerowskiego okupanta rozpoczyna się*).

5.

Zniekształcanie prawdy historycznej o Holokauście:

- współodpowiedzialność za liczbę żydowskich ofiar II wojny światowej (np. *WY***AJ ŁA-CHUDRO z tym banderowcem do waszego USraela!! 👉🤔👊🔥Wojenkę się zachciało*

ciągnąć i wciągać w nią cały świat skurwysyny! Już wasi przodkowie tak wywołali II Wojnę Światową i USA do 43r. przekazywało granty drowi Mengele a do tego Roosevelt oddał nas bolszewii),

- „sami sobie winni” (np. *Tacy sami pasterze jak Palestyna tylko z mitem 'najlepszych na świecie skrzywdzonych sierotek' utrzymywanym z łaski po holokauscie. Warto mit w końcu porządnie zweryfikować. Mogliby się kiedyś zastanowić czym sobie swoją drogą na holokaust zasłużyli. Żydowskie ścierwo nawet swoim w geccie nie chciało pomagać dlatego robili to polacy od dnia pierwszego).*

6.

Treści o charakterze dezinformacyjnym:

- *Panie, nie rząd polski ukrywał, czy tuszował, tylko żydzi chazarzy dorwawszy się podstępem do władzy w polskim rządzie, ukrywali. Wasza, staruchów kadencja się skończyła i wypad z mojego kraju, mojej ojczyzny. WYPAD!!!!*
- *Istnieje takie prawdopodobieństwo, ponieważ od dawna chazarzy rozwarzają taką koncepcję .Proszę zauważyć, że Izrael jakoś dziwnie milczy, ponadto natychmiast po rozpoczęciu odwetowej inwazji Rosyjskiej na ukrainę władze Izraela spotykały się z Putinem ...dill*
- *jak to? A niebiańska Jerozolima, a UKROPOLIN? Szury muszą od nowa połączyć kropki*
- *Dokładnie 22 lata temu grono żydowskie postanowiło poświęcić obywateli USA i znajdujących się tam pracowników w imię swoich interesów. A ponad 70% ludzi dalej wierzy , że w WTC naprawdę uderzyły samoloty, które się rozpadły..ale paszporty „terrorystów” cudem przetrwały.*

- *Polacy tego nie chcą! Zresztą naszym krajem nie rządzą Polacy tylko JP Morgan , John Daniels, MAFIA HAZARSKA. Polecam sprawdzić dwa projekty: „Nowa Kalifornia” „Niebiańska Jerozolima” Przesiedlenie Izraela na Krym przesunięcie Ukrainy do Polski . ltd.*
- *Ja przy okazji przypomnę że to nie wina murzynów że niszczą Europę, oni postępują zgodnie ze swoją naturą, to wina międzynarodowego żyda że importuje Afrykę do Europy w milionach.*
- *Izrael rozkręci plandemię ponownie. W 3 tygodnie nawsadzają tyle patyków do nosa, że będzie apokalipsa testów w szpitalu*
- *Ten holokaust białej rasy organizują żydzi, sami opętańczo dbają o homogeniczność swojej semickiej rasy, na tyle fanatycznie, że od pokoleń uprawiają powszechne kazirodztwo.*
- *Słyszał ktoś o projekcie "Niebiańska Jerozolima"? Otóż projekt ów polegałby ma przesiedleniu Żydów na ziemię na Ukrainie. Można by było uznać to za żart, ale wystarczy wziąć obecną mapę UKR i zobaczyć gdzie odbywają się działania wojenne. Ciekawe prawda?*
- *9 września 2007 roku Lech Kaczyński zalegalizował w Polsce działalność żydowskiej sekty - chasydzkiej loży masońskiej B'nai B'rith, loży Polin.*

Treści o charakterze krzyżowym

W ramach analizy zamieszczanych przez użytkowników wzmianek w serwisie X zwróciliśmy szczególną uwagę na treści o charakterze krzyżowym, które zawierały bezpośrednie lub pośrednie odniesienia do przynajmniej dwóch badanych przez nas grup.

Przykładowe treści o charakterze krzyżowym (pisownia oryginalna, ocenzurowana):

- *Jebac pedałów, czarnuchow, baby i Żydów a cześć i chwała bohaterom i się pogódź z tym lewaku*
- *Dwóch Polaków, reszta Ukraińcy w klasie I technikum samochodowego? To jest jeszcze Polska czy Ukropolin*
- *#NIE dla U:A Ukro_Polin ⚠️ ! NIE dla #nazizmu i #syjonizmu! Solidarni z Rosją ❤️*
- *banderowska i chazarska żydowska dzicz realizuje Plan przejścia Polski oto kolejne żądania ukraińskie wobec Polski UROINA STAN Umysłu*
- *Nie doś że Żyd to Ukrainiec ...*

Słowotwórstwo

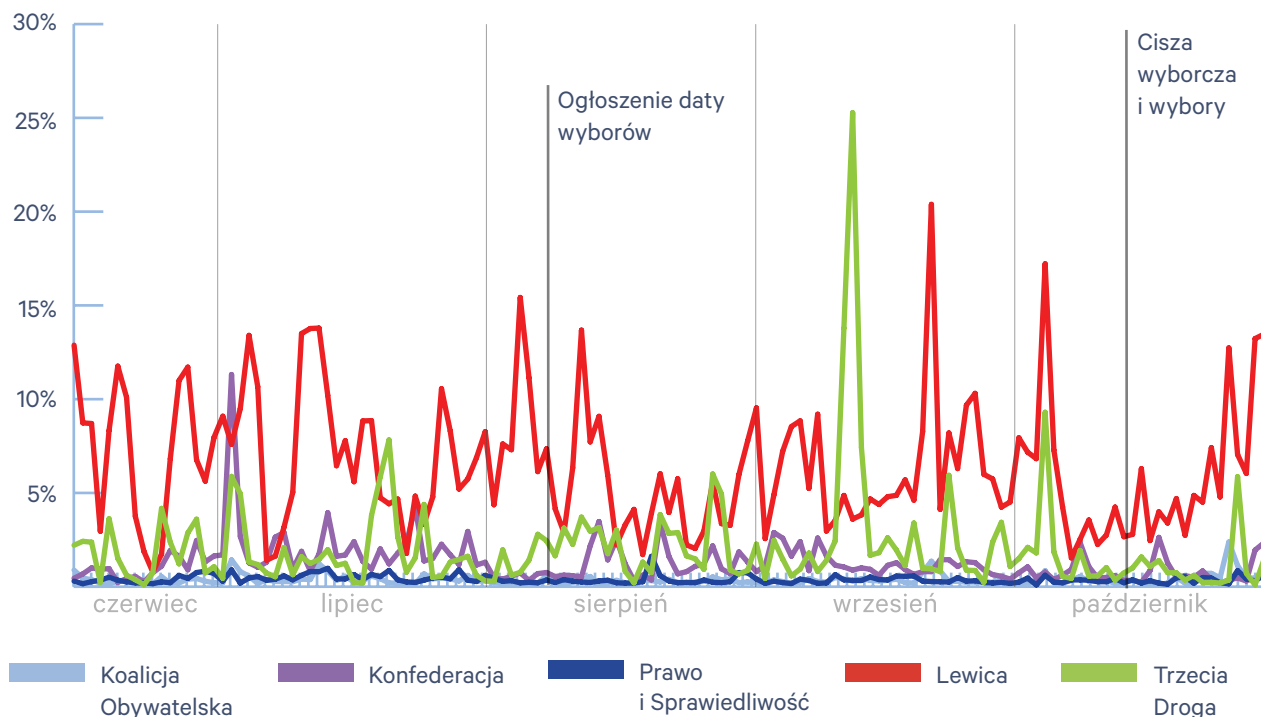
Naszą szczególną uwagę zwrócił bardzo bogaty zasób słów wykorzystywany przez użytkowników serwisu w tworzeniu wzmianek o charakterze antysemickim. Wyróżnia to treści o charakterze antysemickim na tle innych analizowanych treści o charakterze nienawistnym skierowanych do pozostałych grup mniejszościowych.

Publikowane treści nie tylko zawierają słowa i zwroty powszechnie używane w dyskursie antysemickim, lecz także tworzą ich nowe formy jak np. „7ydzi”. W sposób celowy wykorzystuje się także nieprawidłową pisownię słów jak np. „rzytów”, „ysrael”. Oprócz tego używa się słów, którym celowo zmienia się znaczenie, np. „rzymianie”.

Zabiegi te są celowo wykorzystywane przez użytkowników, by kierować swoje wypowiedzi do grona odbiorców zaznajomionych z tym kodem językowym. Warto też zwrócić uwagę na to, że zabiegi te są stosowane, by zmylić algorytmy oraz administratorów treści wyszukujących treści o charakterze nienawistnym i nielegalnym. Szczególną uwagę należy też zwrócić na trend nadawania nowych znaczeń słowom wcześniej dominującym w dyskursie antysemickim i poszerzaniu ich znaczenia, np. przez wprowadzanie do dyskursu „ukraińskiego parcha”.

Negatywne treści o Żydach w kontekście partii politycznych

Wykres 7. Odsetek postów związanych z poszczególnymi blokami politycznymi zawierających negatywne treści o Żydach i Izraelu.

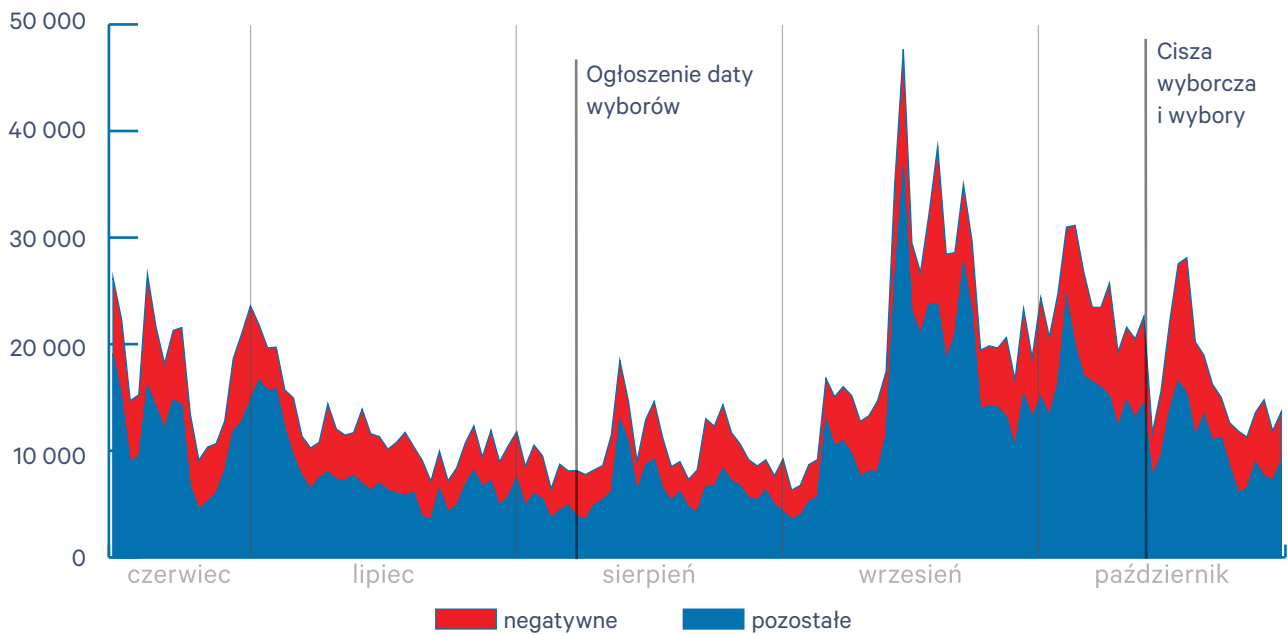
Wykres 7 przedstawia odsetek negatywnych wzmianek o Żydach wśród postów związanych z poszczególnymi partiami politycznymi z podziałem na wszystkie komitety wyborcze w 2023 roku. Praktycznie w przypadku wszystkich komitetów uwzględnionych przez nas w analizie odsetek postów o charakterze antysemickim jest niski i wynosi średnio od 0,37 proc. w przypadku KO, 0,39 proc. w przypadku PiS, 1,31 proc. w przypadku Konfederacji, 2,08 proc. w przypadku Trzeciej Drogi i 6,43 proc. w przypadku Nowej Lewicy w okresie prowadzenia monitoringu. Świadczy to, że narracje antysemickie są w marginalnym stopniu związane z poszczególnymi blokami

wyborczymi. Porównanie między poszczególnymi grupami nie przynosi jasnego obrazu i wymaga dużej uważności ze względu na fakt, że występują duże różnice w ogólnym zainteresowaniu poszczególnymi grupami kont i ich aktywności. Jednakże porównanie odsetków występowania treści negatywnych wskazuje, że antysemickie częściej pojawiały się w kontekście kont związanych z blokiem Lewicy i – co ciekawe – nie można w tym przypadku zaobserwować żadnego stałego trendu, np. związanego z wojną w strefie Gazy.

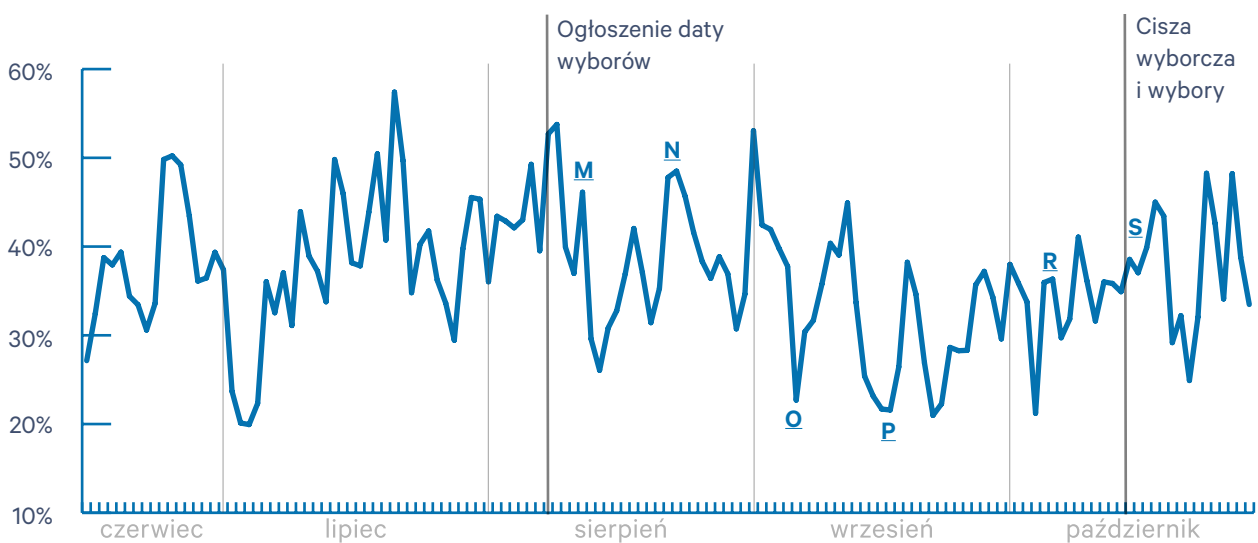
Treści o charakterze antyuchodźczym i antymuzułmańskim

Liczba wzmianek o charakterze antyuchodźczym

Wykres 8. Liczba wzmianek dotycząca osób uchodźczych z uwzględnieniem negatywnych treści.

Wykres 9. Odsetek negatywnych wzmianek o uchodźcach w ujęciu dziennym (w stosunku do wszystkich, które ich dotyczyły). Oznaczenia w wykresie odnoszą się do konkretnych wydarzeń wskazanych w tabeli 3.

Od momentu rozpoczęcia badania treści o tematyce uchodźczej pojawiają się w debacie publicznej z różnym natężeniem. Ich liczba w dużej mierze zależy od wątków absorbujących opinię publiczną.

Duże zwiększenie się liczby wzmianek związanych z osobami uchodźczymi lub migracją w trakcie kampanii wyborczej pojawia się wraz z premierą filmu „Zielona granica” i dyskusji wokół niego oraz doniesieniami medialnymi o tzw. aferze wizowej⁷ (wykres 8). Jednocześnie w całym okresie pro-

wadzenia monitoringu możemy zauważyć dużą zmienność tego, jak negatywne są to wzmianki (od 20 aż do 60 proc. negatywnych). Jednak te zmiany trudno przypisać jednemu konkretnemu zjawisku, wydaje się, że są związane z antyuchodźczymi nastrojami.

Zależności między wydarzeniami politycznymi a liczbą wzmianek o charakterze antyuchodźczym przedstawiamy w tabeli 3.

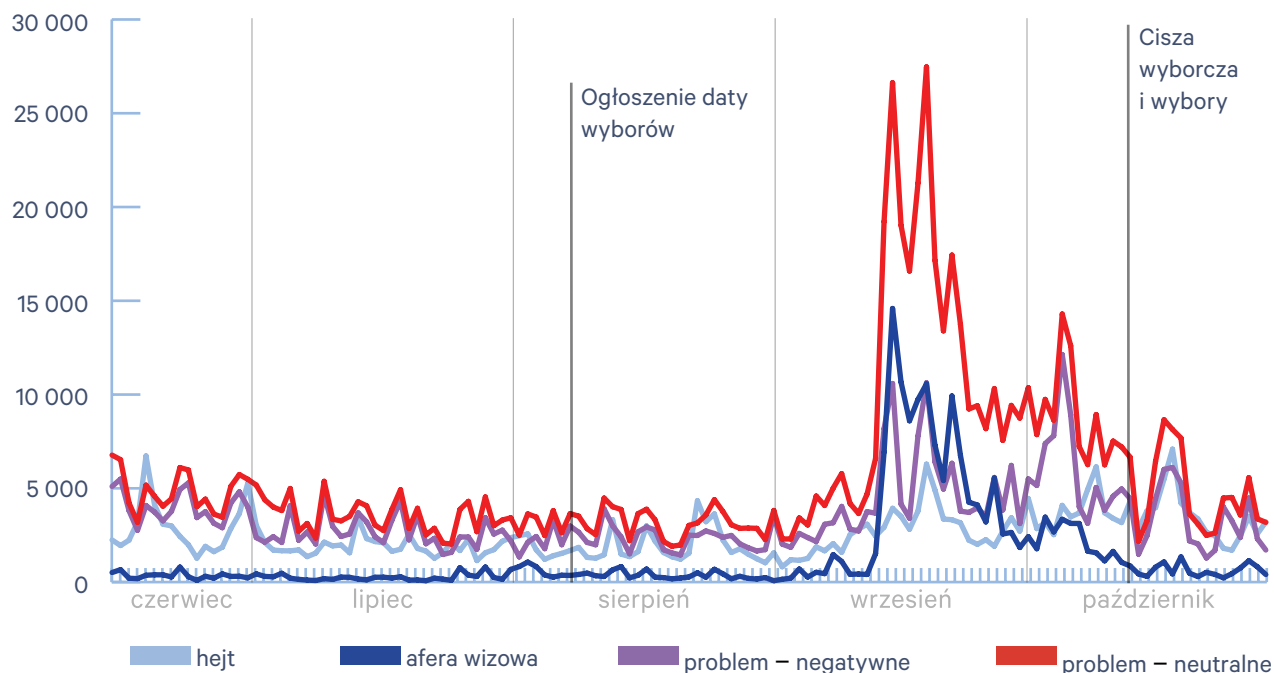
Tabela 3. Wydarzenia mające wpływ na dyskurs i przykładowe wypowiedzi o charakterze antyuchodźczym.

Data	Wydarzenia	Przykłady wzmianek (pisownia oryginalna, ocenowana)
12–14.08.2023 M	Kryzys migracyjny na granicy polsko-białoruskiej.	<i>Szkoda, że się tym nie przejmowaliście jak rządziście... Ale i tak wolę nasz spadek niż wzrost dzięki muzułmanom</i> <i>Taaa, boli cię volksdeutschu ta zaporą. Bo granica szczelna i nie ma niepokojów społecznych. Ty bezzelna gnido byś chciał, żeby nam było źle. Ps. Migranci jadą, ale przez Łotwę i południe Europy</i>
23–25.08.2023 N	Kryzys migracyjny na granicy polsko-białoruskiej.	<i>Szkoda chłopaka ale nic dziwnego, że akurat ciapaci odpierdalają taki szajs dlatego do Polski nie powinniśmy wpuszczać żadnych ciapatych</i> <i>Naród nie chciał ciapatych to tylnymi drzwiami pod pretekstem wojny weszli Ukry</i>

⁷ Afera wizowa to skandal, który ujawnił wiele nieprawidłowości w procesie przyznawania polskich wiz imigrantom z Afryki i Azji Południowo-Wschodniej, za co domagano się łapówek dla urzędników polskich służb konsularnych oraz Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Sprawa ta stała się przedmiotem międzynarodowego śledztwa, a także jest aktywnie badana przez polską prokuraturę, by wyjaśnić wszelkie nieprawidłowości. Istotnym elementem jest fakt, że polska wiza, będąca jednocześnie wizą Schengen, daje możliwość wjazdu do innych państw. Już we wrześniu 2022 roku służby graniczne Stanów Zjednoczonych donosiły o masowym posługiwaniu się polskimi wizami pracowniczymi przez obywateli Gruzji, którzy wykorzystywali je jako punkt wyjścia do migracji do Meksyku, a następnie dalszej drogi do Stanów Zjednoczonych i Kanady. Więcej na: <https://biqdata.wyborcza.pl/biqdata/7,159116,30219125,afere-wizowa-pracuje-u-nas-mniej-osob-niz-ma-wizy-reszta.html> (dostęp: 22.09.2023).

5-7.09.2023 O	Zaprezentowano zwiastuny nowego filmu Agnieszki Holland „Zielona granica”, obrazujące sytuację na granicy polsko-białoruskiej.	<p><i>Bo to jebane czarnuchy tego nie ogarnięcie rozumiecie już czemu jest taki rasizm na czarnych jak ich kurwa lubić i rozumieć to zwykle było</i></p> <p><i>15 minutowa owacje od ludzi którzy we własnym kraju boją się wieczorem wyjść na miasto żeby ich imigranci nie ubogacili,a ich kobiety w Sylwestra to mają demokratyczne gangbangi,a zamiast fajerwerek to płonące samochody 🤔</i></p>
13-25.09.2023 P	<p>Kryzys związany z tzw. aferą wizową.</p> <p>Europejski kryzys migracyjny na Lampedusie, przybycie 6,8 tysiąca migrantów.</p>	<p><i>Ja tam wole jak ciapaci spuszcza w pierdol polaczkom i innym podzegaczom wojennym, czy innym tam ukropolakom. A najlepiej jak Mokebe albo Abdul spuszcza w pierdol Anastazji, po tym jak ja porzadnie zbalamucil. Nie ma nic piekniejszego.</i></p> <p><i>Kiedy straż graniczna czuwa, pisowskie gówna, a w zasadzie ruskie onuce sprzedają 250 000 polskich wiz islamistom. Popieraj dalej. Cudnie opluwasz mundur. Każdy. Haattfuuu.</i></p>
5-9.10.2023 R	Kampania wyborcza 2023.	<p><i>A później płacz, bo piniaskow nie ma a ciapaty za rogiem czai się na Twoje zgrabniutki ciałko. Sztoś, nie ma co</i></p> <p><i>Mieli ponad 30 lat na naukę, całe pokolenie. Będą ich araby ruchać w dupę a Hołownia płakał w orędziu.</i></p>
15-19.10.2023 S	<p>Kryzys związany z tzw. aferą wizową.</p> <p>Upolitycznienie narracji o unijnym pakcie o migracji i azylu.</p>	<p><i>Powiem szczerze, że skutecznie mnie teraz wyleczyli z empatii do nich. Jak dotąd byłem popierałem wysyłanie czołgów, broni, przyjmowanie uchodźców itp. Ale już chyba dosyć tego...</i></p> <p><i>Relokować do Tunezji + blokada morską Tunezji. Jeśli chce używać migracji jako broni to trzeba na to odpowiedzieć tak samo.</i></p>

Wykres 10. Wzmianki związane z uchodźcami i migracją w podziale na wyodrębnione tematy.

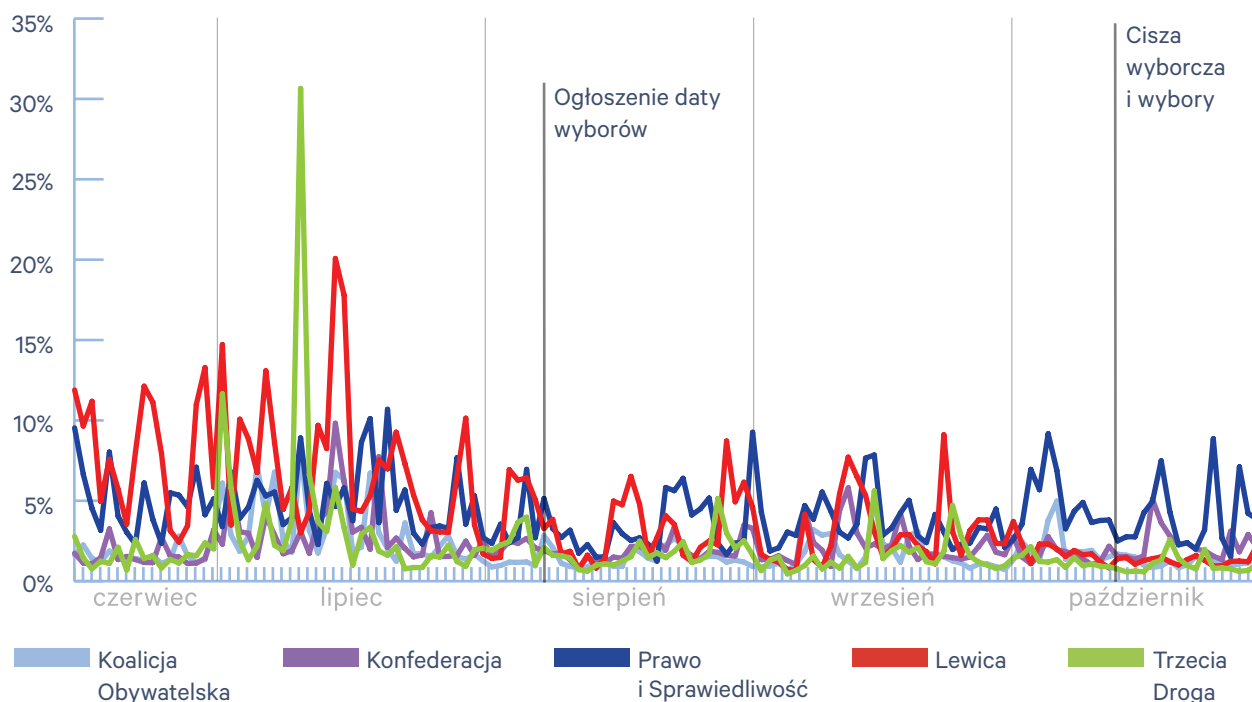
Wykres 10 przedstawia liczbę wzmianek wyodrębnionych na potrzeby badania tematów, wokół których skupiały się publikowane treści. Wyniki pokazują, że niezależnie od okresu najczęstsze jest ujęcie migracji i uchodźców jako problemu z niewielką dominacją neutralnego ujęcia. Dopiero gdy ogólnie wzrasta liczba wzmianek dotycząca uchodźców, co zbiega się mniej więcej w czasie, gdy na jaw wychodzi afery wizowej oraz jest prowadzona dyskusja na temat filmu „Zielona granica” Agnieszki Holland, zdecydowanie zaczyna dominować neutralne ujęcie problemu nad negatywnym (często odnoszącym się do zagrożenia) sposobem pisania o problemie migracyjnym. Wyodrębniona przez nas kategoria hejtu – negatywnego, pogardliwego języka używanego do opisywania uchodźców – przez większość czasu jest na względnie stabilnym poziomie i wzrasta dopiero, gdy temat uchodźców staje się dominujący w kampanii wyborczej. Co ciekawe, mimo że

narracje o kryzysie migracyjnym czy uchodźcach mówiące o aferze były obecne wcześniej – dotyczyły kwestii muru na granicy czy relokacji – temat ten jest relatywnie nieobecny aż do wybuchu afery wizowej. Następnie utrzymuje się nieco wzmożona komunikacja, by po mniej więcej tygodniu wrócić do pierwotnego marginalnego udziału w dyskursie.

Do wydarzeń, które były głównym tematem wokół debaty o uchodźcach w kampanii wyborczej, doszło w tym samym czasie i wpływały one na siebie, potęgując dyskusję.

Wykres 11 przedstawia odsetek negatywnych wzmianek o uchodźcach wśród postów związanych z partiami politycznymi z podziałem na wszystkie komitety wyborcze. Podobnie jak w przypadku treści antysemitycznych wątki antyuchodźcze stanowią margines.

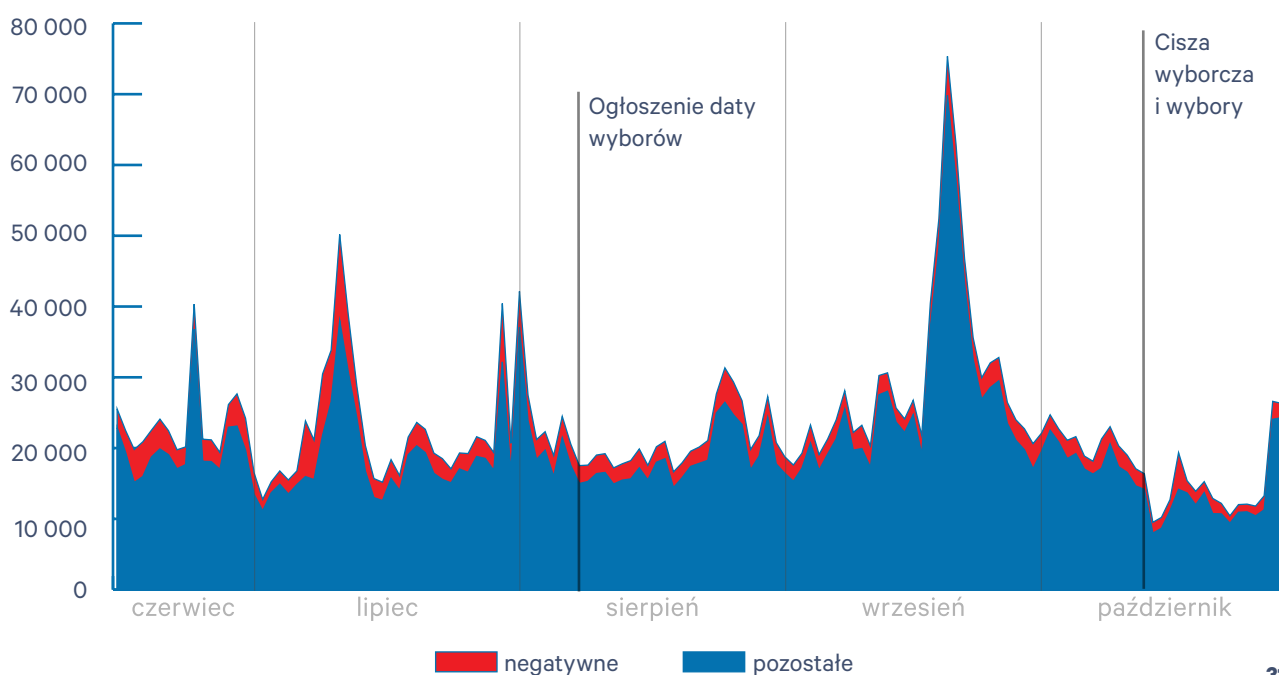
Wykres 11. Odsetek postów związanych z poszczególnymi blokami politycznymi zawierających negatywne treści o uchodźcach i migracji.

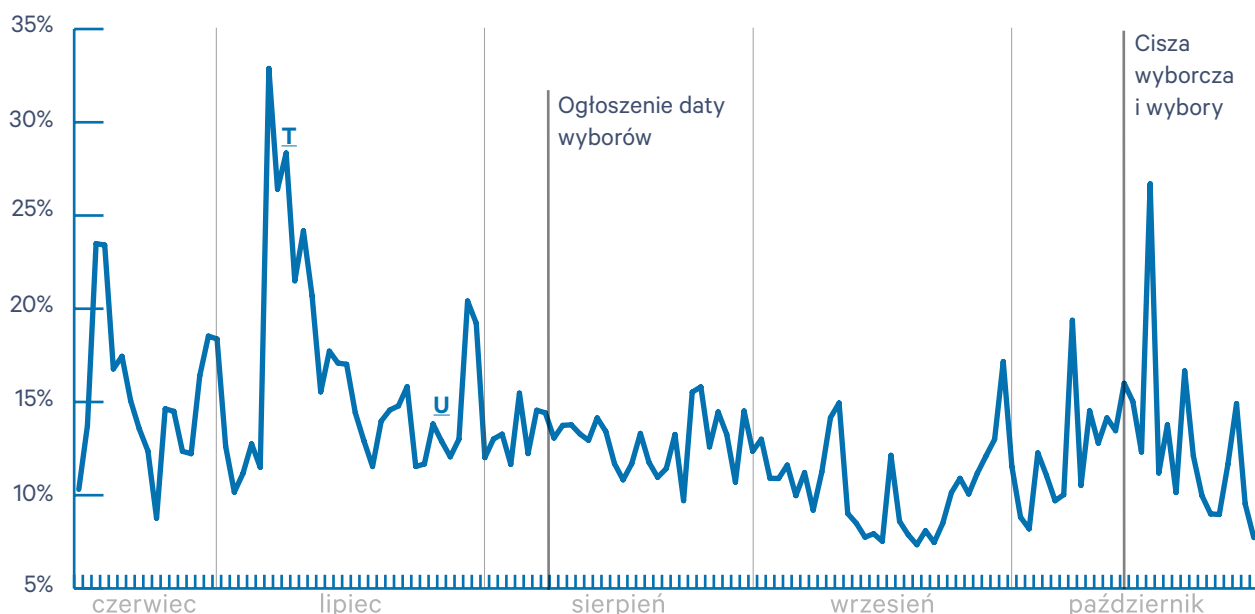
Treści o charakterze antyukraińskim

Liczba wzmianek o charakterze antyukraińskim

Wykres 12. Liczba wzmianek dotycząca Ukraińców i Ukrainy z uwzględnieniem negatywnych treści.

Wykres 13. Odsetek negatywnych wzmianek o Ukraińcach w ujęciu dziennym (w stosunku do wszystkich, które ich dotyczyły). Oznaczenia w wykresie odnoszą się do konkretnych wydarzeń wskazanych w tabeli 4.

Wyniki pokazują jeden bardzo duży wzrost aktywności związanej z Ukrainą w trakcie samej kampanii (między 17 a 23 września 2023 roku) i jest to związane z konfliktem na linii Kijów – Warszawa w sprawie zboża. W tym czasie kilku polityków zarówno polskich, jak i ukraińskich wygłosiło kilka ostrzejszych opinii. Niemniej – co ciekawe – dane z wykresu 13 pokazują, że sama kampania, tj. okres między ogłoszeniem daty wyborów przez prezydenta a wyborami,

jest relatywnie pozbawiona wzrostów negatywnej narracji dotyczącej Ukraińców i Ukrainy.

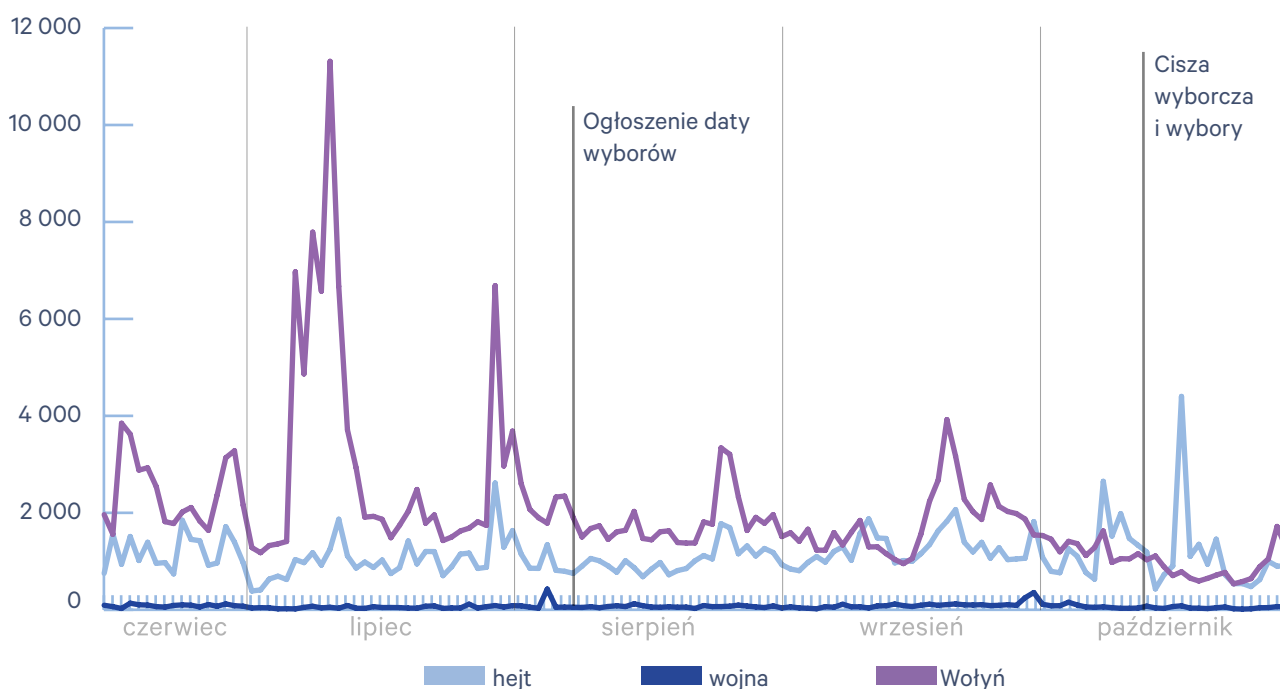
Od rozpoczęcia badania temat Ukraińców był nieprzerwanie elementem dyskusji oraz kampanii wyborczej. W jej trakcie wyodrębniliśmy wydarzenia o charakterze politycznym mające wpływ na liczbę wzmianek w serwisie X (przedstawionymi w tabeli 4). Przedstawiamy także przykłady wzmianek pojawia-

Tabela 4. Wydarzenia mające wpływ na dyskurs i przykładowe nienawistne wypowiedzi dotyczące Ukraińców i Ukrainy.

Data	Wydarzenia	Przykłady wzmianek (pisownia oryginalna, ocenowana)
8–12.07.2023 I	Dyskusja wokół obchodów 80. rocznicy zbrodni wołyńskiej („rzezi wołyńskiej”, „krwawej niedzieli” 11 lipca 1943 roku).	<i>Czemu wy Żydzi promujecie Ukraińców i Banderowców? Chcecie mieć bata na Polaków? Marzy wam się drugi Wołyń?</i> <i>załatwił bo jak tu napić się z Żeleńskim jeśli on jest ćpunem i wciąga do nochala? Ale jak Kwachu pięknie przeproszał żydów za Jedwabne to i ukrów za Wołyń też by pewno przeprosił jakby sobie wypił.</i>

27.07–3.08.2023 U	Kampania wyborcza 2023.	<i>Budując nam Ukropolin Morawiecki, Kaczyński, Duda i reszta zabrnęli w ślepią uliczkę i dobrze o tym wiedzą, ale zaangażowali się tak bardzo, że teraz nie sposób się przyznać, że zrobili z siebie-i przy okazji z nas wszystkich-durniów: sługi Ukrainy. I dlatego mydlą ludziom oczy Naród nie chciał ciapatych to tylnymi drzwiami pod pretekstem wojny weszli Ukry</i>
--------------------------------------	-------------------------	---

Wykres 14. Tematy wzmianek o Ukrainie i Ukraińcach.

jące się w przedziałach czasowych mających wpływ na zaangażowanie użytkowników w dyskusję.

Wykres nr. 14 przedstawia liczbę wzmianek w wyodrębnionych na potrzeby badania tematach, wokół których skupiały się publikowane treści. Niezwykle ciekawym wynikiem jest fakt, że dominujące są nawiązania do trudnych relacji polsko-ukraińskiej koncentrujące się wokół II wojny światowej (Wołyń, UPA, Bandera).

Największy wzrost tego typu treści (w dużej części bardzo negatywnych) można było zaobserwować w kilka dni w okolicy 11 lipca – rocznicy „krwawej niedzieli”⁸. Drugim głównym motywem są nienawistne i pogardliwe treści wymierzone w Ukrainki i Ukraińców, w przypadku tych treści nie zaobserwowaliśmy dużej zmienności w czasie. Co ciekawe, trzeci temat – odwołania do wojny w Ukrainie – pojawia się w całym obserwowanym czasie marginalnie. Jest to zaskakujące, choć

8 W 2016 roku Sejm ustanowił 11 lipca Narodowym Dniem Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II RP.

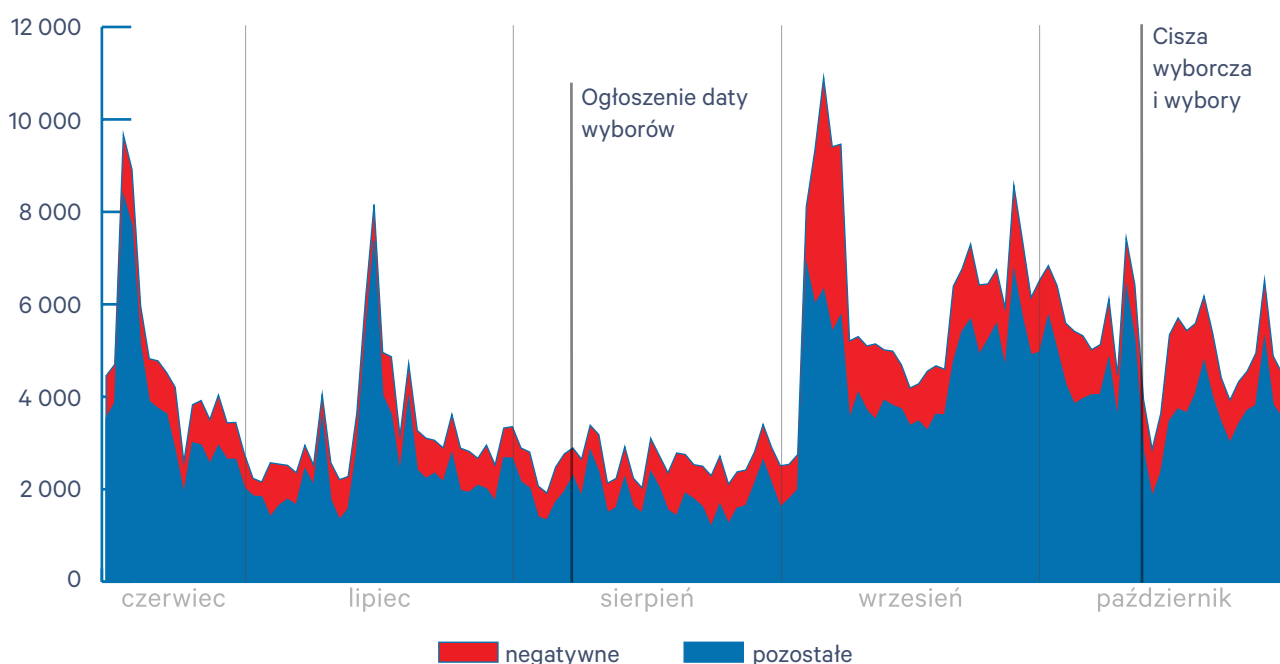
może wynikać z faktu, że dobrane przez nas słowa kluczowe nie były wystarczająco „wrażliwe”.

Podobnie jak w przypadku pozostałych grup przeprowadziliśmy analizę negatywnych narracji na temat Ukrainy i Ukraińców w kontekście par-

tii politycznych. Odsetek negatywnych wzmianek o Ukraińcach wśród postów związanych z partiami politycznymi nie pokazuje prawie żadnej zmienności, osiągając średnio około 1 proc. dla wszystkich wyodrębnionych bloków.

Treści o charakterze anty-LGBT+

Wykres 15. Liczba wzmianek dotycząca osób LGBT+ z uwzględnieniem negatywnych treści.

Liczba wzmianek o charakterze anty-LGBT+

Wyniki pokazują, że w drugiej połowie kampanii – mniej więcej od zarejestrowania komitetów wyborczych – liczba wzmianek dotyczących osób LGBT+ znacząco wzrosła. Jednocześnie mimo dużej zmienności odsetka negatywnych treści trudno dostrzec istotne wzorce i zbieżność

z określonymi wydarzeniami. Od momentu rozpoczęcia badania treści anty-LGBT+ były obecne w internetowym dyskursie. Korelacje między wydarzeniami politycznymi a liczbą wzmianek o charakterze anty-LGBT+ przedstawiamy w tabeli 5.

Wykres 16. Odsetek negatywnych wzmianek o osobach LGBT+ w ujęciu dziennym (w stosunku do wszystkich, które ich dotyczyły). Oznaczenia w wykresie odnoszą się do konkretnych wydarzeń wskazanych w tabeli 5.

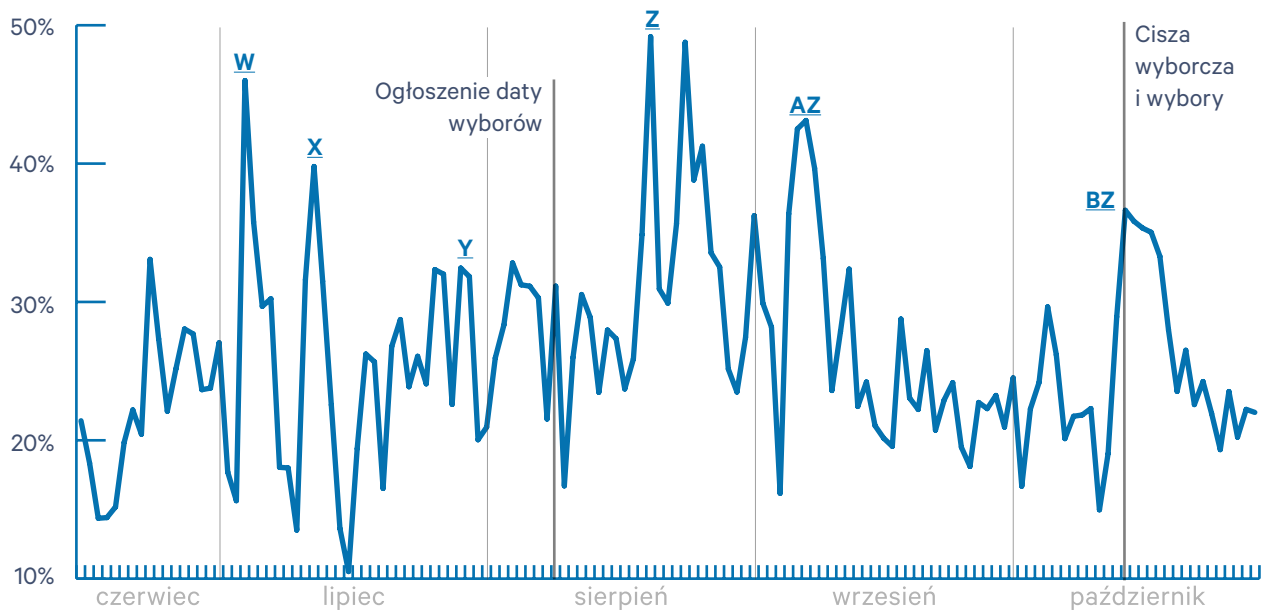

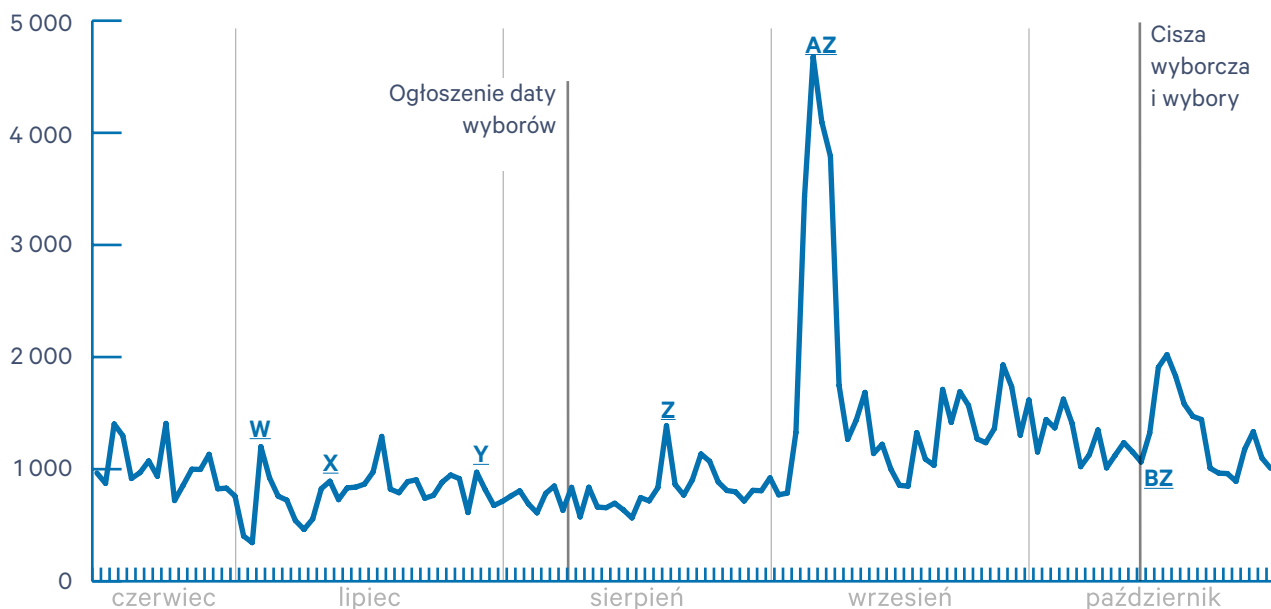
Tabela 5. Wydarzenia mające wpływ na dyskurs i przykładowe wypowiedzi o charakterze anty-LGBT+.

Data	Wydarzenia	Przykłady wzmianek (pisownia oryginalna, ocenowana)
4.07.2023 W	Kampania wyborcza 2023.	<i>Banki w Anglii zamykają konta bankowe osobom które np krytykują p**alstwo. Ciekawe czy pieniądze też będą odbierać. Coraz bardziej zbliżamy się do pełnego zniewolenia. Cyfrowy pieniądz załatwi sprawę z kontrowersyjnymi osobami 🤔🤔</i> <i>skąd Pan wie, czego obawiają się h**osie?</i>
12.07.2023 X	Kampania wyborcza 2023.	<i>Geje p**aty i wykolejeńcy</i> <i>ale to jest fakt, że osoby nieheteroseksualne mają ok 10x większą szansę być pedofilami</i>
22.07-13.09.2023 Y	Stanowisko biskupa Rzymu, papieża Franciszka, dotyczące par homoseksualnych.	<i>Jestem dumnym transfobem i nie pozwolę na to, aby ktokolwiek mówił mi, że nie mogę wyrażać siebie</i> <i>ukryta opcja lesbijska</i>

Wybory parlamentarne w roku 2023

20.08–24.08.2023 <u>Z</u>	Kampania wyborcza 2023.	Wole białą-czerwoną z Kaczyńskim niż tęczową z Trzaskowskim. Wypieprzaj, parowo kim ty k**wo jesteś idź tam kopać w piłeczkę dla p**atów
7.09.2023 <u>AZ</u>	Kampania wyborcza 2023.	Benzema jest pedofilem i sk**synem szantażującym kolegę, dla niego tylko stryczek Żyd komunista to najbardziej wroga Polsce krzyżówka. Ponadto córka Holland nie może w Polsce zalegalizować swojego związku lesbijskiego.
14.10.2023 <u>BZ</u>	Kampania wyborcza 2023.	Miasto p**atów A ty już niedługo bydlęcym wagonikiem pojedziesz konać w okopach Donbasu tęczowy nazisto

Wykres 17. Liczba wzmianek negatywnych (nienawistnych i pogardliwych) wobec osób LGBT+. Oznaczenia w wykresie odnoszą się do konkretnych wydarzeń wskazanych w tabeli 5.

Na podstawie analizy jakościowej nie udało nam się wskazać wyodrębnionych tematów dominujących. W związku z tym zbiorczo uwzględniliśmy w kategorii „hejt” wszystkie słowa kluczowe od-

noszące się do osób LGBT+ w sposób pogardliwy lub nienawistny. Największe wzmożenie treści negatywnych wystąpiło w okresie 3–9 września 2023 roku. Ma to bezpośredni związek z pojawie-

niem się w kampanii wyborczej ruchów komitetów wyborczych zabiegających o głosy społeczności LGBT+, takich jak deklaracja likwidacji podatku od spadków⁹.

W trakcie badania były też widoczne echa kampanii pedofilskich utożsamianych ze środowiskiem osób nieheteroseksualnych.

Analiza narracji związanych z osobami LGBT+ w kontekście partii politycznych pokazuje marginalne znaczenie tego wątku. W trakcie całej kampanii i w okresie prowadzenia monitoringu treści odsetek tych negatywnych, związanych z osobami LGBT+, nie przekraczał 1 proc. treści związanych z poszczególnymi blokami.

Wnioski końcowe

W wyniku przeprowadzonego pilotażowego monitoringu, mającego na celu zbadanie zjawiska rosnącej ilości treści o charakterze nienawistnym w internecie w okresie kampanii wyborczej, dokonano wielu istotnych obserwacji.

Wzrost treści o charakterze nienawistnym był już zauważalny przed formalnym rozpoczęciem kampanii, co sugeruje, że klimat polityczny i społeczny zaczął się polaryzować już na etapie przygotowań do wyborów.

Z formalnym rozpoczęciem kampanii wyborczej zaobserwowano stały wzrost aktywności w serwisie oraz ciągłą tendencję wzrostową treści o charakterze nienawistnym. Wraz z zintensyfikowaniem działań polityków po okresie wakacyjnym wzrosła liczba wszystkich wzmianek nienawistnych. Po zakończeniu kampanii nastąpiło istotne zmniejszenie ilości tego typu treści.

Analizując zachowanie użytkowników internetu w trakcie prowadzenia monitoringu, można zauważyć, że wzrost treści nienawistnych krzyżuje się między różnymi grupami, co świadczy o płynności i dynamiczności tego zjawiska. Szczególnie interesującym aspektem jest fakt, że wzrost treści antysemitycznych wpływał na wzrost treści antyukraińskich, co sugeruje powiązanie między różnymi rodzajami nienawiści w dyskursie społecznym.

Analiza jakościowa przeprowadzona w ramach monitoringu ujawniła istotny udział treści dezinformacyjnych oraz wykorzystywanie znanych teorii spiskowych, by zaostriżyć polaryzację społeczną. Ponadto zaangażowanie kont użytkowników, które masowo publikowały treści nienawistne wobec konkretnych grup mniejszościowych, stanowi istotny aspekt tego zjawiska.

9 <https://tvn24.pl/wybory-parlamentarne-2023/co-partie-obeccuja-w-kampanii-osobom-lgbt-st7345977> (dostęp: 16.09.2023).

Nie można również pominąć ciągłej ewolucji językowej treści nienawistnych, które użytkownicy adaptują, by uniknąć wykrycia przez algorytmy oraz administratorów serwisu internetowego. W kontekście tego zjawiska istotne jest również wykorzystywanie słów, które dawniej dominowały w określonych dyskursach (np. antysemitycznym) do nadania im nowych znaczeń (np. antyukraińskich).

Warto podkreślić, że treści o charakterze antysemitycznym w wskazanych okresach przewyższają liczbą treści neutralne w badanych kategoriach językowych, co świadczy o intensywności zjawiska.

Należy też zauważyć znaczącą ilość treści dezinformacyjnych oraz używanie słów nawołujących do nienawiści oraz bezpośredniej przemocy, na które często nie ma reakcji ze strony administratorów serwisu internetowego.

W kontekście analizy jakościowej istotne jest także zaangażowanie kont użytkowników, które hurtowo publikują oraz rozprzestrzeniają treści o charakterze nienawistnym skierowane przeciw konkretnej grupie mniejszościowej.

Monitoring wykazał, że treści o charakterze nienawistnym przechodzą ciągłą ewolucję językową, a ich wzrost ich ilości jest związany z wydarzeniami politycznymi i społecznymi, które są wykorzystywane w kampanii wyborczej.

Ważne jest także uwzględnienie faktu, że większość treści, choćby te o charakterze antysemitycznym, nadal pozostaje dostępna w serwisie internetowym, co podkreśla potrzebę skuteczniejszych działań, by przeciwdziałać mowie nienawiści.

Analiza danych zebranych w ramach monitoringu ma również istotne implikacje polityczne. Wzrost treści o charakterze nienawistnym w okresie kampanii wyborczej był wykorzystywany przez różne ugrupowania polityczne do manipulacji opinią publiczną i podgrzewania nastrojów społecznych. Jest to szczególnie istotne, biorąc pod uwagę, że treści nienawistne często pojawiają się w kontekście konkretnych tematów politycznych lub wydarzeń społecznych, co może wpłynąć na wyniki wyborów, nastroje społeczne oraz bezpieczeństwo społeczności żydowskiej w Polsce.

Warto również zwrócić uwagę na to, że treści nienawistne były wykorzystywane do manipulowania opinią publiczną oraz do szerzenia fałszywych informacji. A to z kolei mogło wpływać na kształtowanie polityki publicznej i decyzji podejmowanych przez władze, będących odpowiedzią na potrzeby różnych grup społecznych. Dlatego też konieczne jest podejmowanie skutecznych działań zarówno na poziomie politycznym, jak i społecznym, mających na celu zwalczanie tego zjawiska przy zapewnieniu ochrony wolności słowa i praw człowieka w przestrzeni internetowej.

Opis projektu „Kompleksowa strategia przeciwdziałania antysemickiej mowie nienawiści w przestrzeni publicznej”

Projekt realizowany przez Żydowskie Stowarzyszenie Czulent ma na celu stworzenie i wdrożenie kompleksowej strategii przeciwdziałania antysemickiej mowie nienawiści w przestrzeni publicznej. Inicjatywa ta wynika z potrzeby zwiększenia świadomości na temat szkodliwości mowy nienawiści motywowanej antysemityzmem i zapewnienia efektywnych metod reagowania na takie zachowania.

W ramach trzyletniego projektu stowarzyszenie Czulent dąży do osiągnięcia kilku kluczowych celów:

- podniesienia świadomości społeczności żydowskiej na temat mowy nienawiści i jej skutków,
- wyposażenia tej społeczności w narzędzia do identyfikacji i zgłaszania mowy nienawiści, w tym tej rozpowszechnianej online oraz tej używanej w celach politycznych,
- stworzenia i wdrożenia mechanizmów wsparcia dla osób zgłaszających mowę nienawiści, która wypełnia znamiona przestępstwa z nienawiści,
- podejmowania działań rzeczniczych, by skuteczniej reagować na przypadki mowy nienawiści,
- budowania sojuszy wspierających przeciwdziałanie antysemityzmowi zarówno w przestrzeni internetowej, jak i poza nią,

- zwiększenia świadomości wśród decydentów politycznych i lokalnych władz na temat zagrożeń wynikających z mowy nienawiści.

Strategia projektu skupia się na trzech głównych filarach działania.

Pomoc prawna – zapewnienie profesjonalnego wsparcia prawnego na każdym etapie postępowania karnego, od zgłoszenia przestępstwa po proces sądowy, by minimalizować błędy proceduralne i wspierać ofiary.

Litygacja strategiczna i działania edukacyjne – organizacja konferencji, seminariów, warsztatów i promocja dobrych praktyk związanych z praktyką postępowania dotyczących przestępstw z nienawiści.

Rzecznictwo i współpraca – działania rzecznicze skierowane do polityków, władz lokalnych i społeczności żydowskiej, a także tworzenie platformy wymiany doświadczeń z organizacjami pozarządowymi i przedstawicielami zawodów prawniczych.

Projekt ten ma nie tylko przeciwdziałać antysemityzmowi, lecz także budować silniejszą, bardziej świadomą i bezpieczną społeczność, zdolną do skutecznego przeciwdziałania mowie nienawiści.

Żydowskie Stowarzyszenie Czulent

Żydowskie Stowarzyszenie Czulent jest niezależną organizacją non profit, działającą na poziomie krajowym i międzynarodowym, angażującą się przede wszystkim w działania rzecznicze.

Nasza platforma gromadzi profesjonalistów ze społeczności żydowskiej zarówno w Polsce, jak i za granicą. Nasze działania rzecznicze obejmują aspekty polityczne, społeczne i prawne, które są realizowane przez wdrażanie innowacyjnych rozwiązań edukacyjnych oraz budowanie koalicji na rzecz otwartości, przeciwdziałania antysemityzmowi, rasizmowi i dyskryminacji. Współpracujemy z instytucjami, administracją publiczną i organizacjami dialogu, by przyczynić się do zmiany postaw społeczeństwa oraz ustawodawstwa polskiego w obszarze tolerancji i zwalczania rasizmu. Wśród naszych partnerów znajdują się m.in. Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE (ODIHR), American Jewish Committee Central Europe oraz National Democratic Institute.

Czulent podejmuje kompleksowe inicjatywy mające przeciwdziałać antysemityzmowi, w ramach których są opracowywane analizy i raporty dotyczące zjawiska antysemityzmu w krajach Grupy Wyszehradzkiej, zajmuje się również działaniami z obszaru litygacji strategicznej. Prowadzi platformę zglosantysemityzm.pl, umożliwiającą raportowanie incydentów i przestępstw o charakterze antysemickim oraz wsparcie prawne dla osób nimi pokrzywdzonych. W ramach koalicji międzynarodowych – European Network on Monitoring Antisemitism (ENMA), Coalition to Counter Online Antisemitism (CCOA), European Network Countering Antisemitism Through Education (ENCATE) i European Network Against Racism (ENAR) – gromadzimy i promujemy dobre praktyki oraz rekomendujemy rozwiązania na poziomie europejskim.

Centrum Badań nad Uprzedzeniami

Centrum Badań nad Uprzedzeniami na Wydziale Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego to uniwersytecka jednostka badawcza zajmująca się tematyką stereotypów, uprzedzeń, dyskryminacji, a więc podstawowych zagadnień z psychologii społecznej i politycznej. Centrum powstało w 2007 roku w symbolicznym miejscu, budynku

dawnej kwatery SS na terenie getta warszawskiego. Celem przyświecającym utworzeniu Centrum było nie tylko badanie uprzedzeń, lecz także tworzenie skutecznych metod przeciwdziałania wrogości międzygrupowej oraz monitorowanie skali uprzedzeń w Polsce.

Spis rycin

Wykres 1. Przeciętna liczba postów dziennie odwołujących się do poszczególnych bloków wyborczych (kont) lub opublikowanych na obserwowanych kontaktach.

Wykres 2. Dzienna zmienność aktywności związanej z poszczególnymi blokami wyborczymi.

Wykres 3. Odsetek negatywnych postów w odniesieniu do wszystkich wzmianek dotyczących poszczególnych grup.

Wykres 3a. Odsetek negatywnych postów w odniesieniu do wszystkich wzmianek dotyczących poszczególnych grup w ujęciu dziennym.

Wykres 4. Liczba wzmianek dotycząca Żydów z uwzględnieniem negatywnych treści.

Wykres 5. Odsetek negatywnych wzmianek o Żydach i Izraelu w ujęciu dziennym (w stosunku do wszystkich, które ich dotyczyły).

Wykres 6. Wzmianki związane z Żydami i Izraelem w podziale na wyodrębnione tematy.

Wykres 7. Odsetek postów związanych z poszczególnymi blokami politycznymi zawierających negatywne treści o Żydach i Izraelu.

Wykres 8. Liczba wzmianek dotycząca osób uchodźczych z uwzględnieniem negatywnych treści.

Wykres 9. Odsetek negatywnych wzmianek o uchodźcach w ujęciu dziennym (w stosunku do wszystkich, które ich dotyczyły).

Wykres 10. Wzmianki związane z uchodźcami i migracją w podziale na wyodrębnione tematy.

Wykres 11. Odsetek postów związanych z poszczególnymi blokami politycznymi zawierających negatywne treści o uchodźcach i migracji.

Wykres 12. Liczba wzmianek dotycząca Ukraińców i Ukrainy z uwzględnieniem negatywnych treści.

Wykres 13. Odsetek negatywnych wzmianek o Ukraińcach w ujęciu dziennym (w stosunku do wszystkich, które ich dotyczyły).

Wykres 14. Tematy wzmianek o Ukrainie i Ukraińcach.

Wykres 15. Liczba wzmianek dotycząca osób LGBT+ z uwzględnieniem negatywnych treści.

Wykres 16. Odsetek negatywnych wzmianek o osobach LGBT+ w ujęciu dziennym (w stosunku do wszystkich, które ich dotyczyły).

Wykres 17. Liczba wzmianek negatywnych (nienawistnych i pogardliwych) wobec osób LGBT+.

Spis tabel

Tabela 1. Liczba wzmianek dziennie dotyczących poszczególnych treści.

Tabela 2. Wydarzenia mające wpływ na dyskurs i przykładowe nienawistne wypowiedzi dotyczące Żydów i Izraela.

Tabela 3. Wydarzenia mające wpływ na dyskurs i przykładowe wypowiedzi o charakterze antyuchodźczym.

Tabela 4. Wydarzenia mające wpływ na dyskurs i przykładowe nienawistne wypowiedzi dotyczące Ukraińców i Ukrainy.

Tabela 5. Wydarzenia mające wpływ na dyskurs i przykładowe wypowiedzi o charakterze anty-LGBT+.

stowarzyszenie
żydowskie
czulent

| 2023

Wybory parlamentarne.
Monitoring nienawistnych treści